

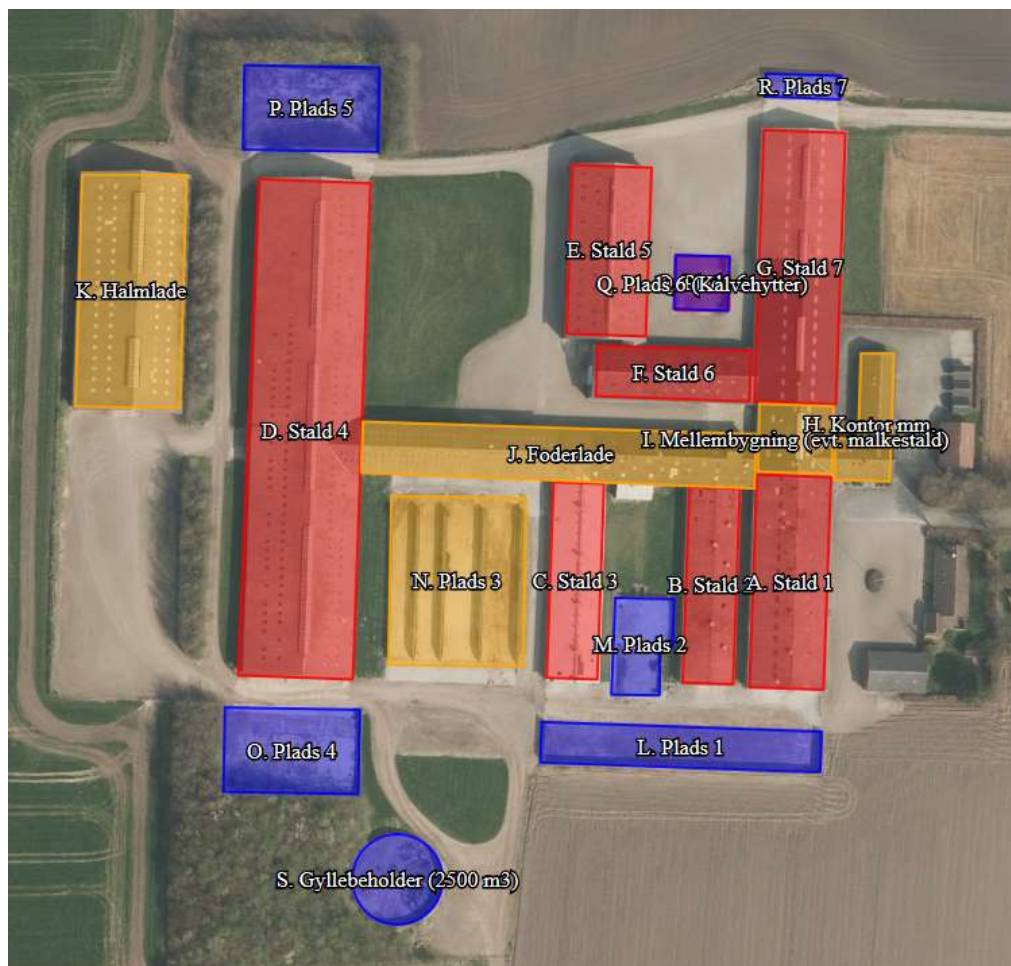
Miljøkonsekvensrapport til § 16a

Bedstedvej 16, 6534 Agerskov

Ansøgning om udvidelse i eksisterende staldanlæg

Skema 214794 i Husdyrgodkendelse.dk

Indsendt 06. februar 2020 (Version 2)

Datablad (A1, A2, A3, A4, A5, D3)

Ansøger og ejer	Ansøger: Jens peter Skovsgaard, Revslundvej 4, 6535 Branderup J. Mobil: 40960011, Mail: jens@revslundgaard.dk Ejer: Herman Jønsson, Revslundvej 3, 6535 Branderup J. Mobil: 40455419, Mail: britt@revslundmaskinstation.dk
Husdyrbrugets adresse	Bedstedvej 16, 6534 Agerskov
CVR-nummer	Brugers: 18800284, Ejers: 19906280
CHR-nummer	70297
Kommune	Tønder
Ejendomsnummer	5500019221
Matrikel-nr.	7 Bovlund, Agerskov
Andre husdyrbrug drevet af ansøger	Revslundvej 4, 6535 Branderup J (Malkekvægsbesætning) og Lemmemosevej 22, 6240 Løgumkloster (ingen dyr). Ejendommene er ikke teknisk og forureningsmæssigt forbundne med Bedstedvej 16.
Biaktiviteter	Ejer har en maskinstation
Ansøgningsskema	214625
Konsulent	Louise H. Riemann, cand. scient. landskabsforvaltning Tlf.: 73642915 og e-mail: lhr@lhn.dk Miljø- og naturrådgiver hos: LHN, Industriparken 1, 6360 Tinglev CVR-nr. 16342718 (Kompetent ekspert, der har udarbejdet miljøkonsekvensrapporten)
Ansøgning indsendt	20. januar 2020

Forord/Læsevejledning

Denne rapport er en miljøkonsekvensrapport/ansøgning om miljøgodkendelse efter § 16a. Rapporten beskriver de miljømæssige konsekvenser ved det ansøgte projekt på Bedstedvej 16, Bovlund, 6534 Agerskov.

Rapporten er en miljøkonsekvensrapport og behandler de potentielle væsentlige miljøpåvirkninger ved ejendommens produktion og den ansøgte ændring i dyreholdet. Rapporten indeholder en beskrivelse af husdyrbruget og det ansøgte samt under hvert afsnit en vurdering af de væsentlige indvirkninger på miljøet. Rapporten danner grundlaget for kommunens afgørelse om miljøgodkendelse for ejendommen.

Miljøkonsekvensrapporten dækker alle oplysningskrav efter husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen¹ og er opbygget ud fra Miljøstyrelsens forslag til en skabelon. De angivne parenteser med bogstaver og tal henviser til oplysningskravene jf. bilag 1 i bekendtgørelsen.

Til miljøkonsekvensrapport er der indsendt bilag med oversigtskort over ejendommen, staldtegninger med opgørelse af produktionsarealer og en fuldmagt fra ansøger og ejer. Endvidere genereres der en pdf af ansøgningskema 214794.

---

¹ Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug BEK nr. 718 af 08/07/2019

Indhold

Datablad (A1, A2, A3, A4, A5, D3)	2
1 Indledning	6
2 Ikke teknisk resumé	6
3 Husdyrbruget og det ansøgte	7
3.1 Indretning og drift af anlægget (B1, B5, D1a)	7
3.1.1 Stald- og opbevaring	8
3.1.2 Dyrehold	11
3.1.3 Produktionsarealer	11
3.1.4 Opbevaring og håndtering af husdyrgødning	13
3.1.5 Drift af anlægget	15
3.2 Bygningmæssige ændringer og anlægsarbejde (B2, D1a, D1c)	15
3.3 Produktionsmæssig sammenhæng med andre landbrug (A5, B3, D1c)	16
3.4 Husdyrbruget og det ansøgtes beliggenhed samt generelle afstandskrav (B4, C1c)	16
3.4.1 Generelle afstandskrav (B4)	18
3.4.2 Bygningmæssige ændringer i forhold til landskab (B2, D1a)	20
3.4.3 Bilag IV arter (B5, D1c)	21
3.5 Ammoniakemission og -deposition (B5, B4, D1b, D1c)	22
3.5.1 Naturpunkter (B5, D1b)	22
3.6 Lugtemission (B6, B4, D1b, D1c)	27
3.6.1 Kumulation til naboer (B6, D1b)	28
3.7 Øvrige emissioner og gener (B7, D1b, D1c)	28
3.7.1 Støj (B7, D1b)	28
3.7.2 Støv (B7, D1b)	30
3.7.3 Lys (B7, D1b)	30
3.7.4 Skadedyr (B7)	30
3.7.5 Transporter (B7)	30
3.8 Reststoffer, affald og naturressourcer (B8, D1b, D1c)	32
3.8.1 Døde dyr (B8)	33
3.8.2 Affald (B8)	33
3.8.3 Olie- og kemikalier (B7 og B8)	34
3.8.4 Råvare (B7)	34
3.8.5 Energiforbrug (B8-(brugen af naturressourcer)	34
3.8.6 Vandforbrug (B8)	35

3.8.7	Spildevand og restvand (B7).....	36
3.9	Forurenings- og gene begrænsende tiltag (B7, D1c).....	37
3.10	BAT-ammoniakemission (B9, C2, D1c)	38
3.11	Grænseoverskridende virkninger (B10, D1c)	38
3.12	Påvirkning af jordarealer og jordbund (D1c).....	39
3.13	Andet om befolkningen og menneskers sundhed (D1c).....	39
3.14	Alternative løsninger (D1c).....	39
3.15	Samspelet mellem faktorer jf. § 4 stk. 6 nr. 5	39
3.16	Sårbarhed i forhold til risici for større ulykker mv. jf. § 4 stk. 6 nr. 6.....	39
3.17	Oplysninger om konsulenten	40
4	Konklusion	40
5	Bilag	41
5.1	Situationsplan.....	41
5.2	Afløbsplan.....	41
5.3	Staldskitse med produktionsarealer _Stald 1.....	41
5.4	Staldskitse med produktionsarealer _Stald 2.....	41
5.5	Staldskitse med produktionsarealer _Stald 3.....	41
5.6	Staldtegninger med produktionsarealer, før/efter _Stald 4	41
5.7	Staldtegninger med produktionsarealer _Stald 5	41
5.8	Staldtegninger med produktionsarealer _Stald 7	41
5.9	Fuldmagt.....	41

1 Indledning

Denne miljøkonsekvensrapport/ansøgning om miljøgodkendelse beskriver og vurderer en udvidelse på ejendommen Bedstedvej 16, Bovlund, 6534 Agerskov. Ejendommen er ejet af Hermann Jønsson, Revslundvej 3, 6535 Branderup J og forpagtes af Jens Peter Skovsgaard, Revslundvej 4, 6535 Branderup J, som også er ansøger på denne ansøgning.

Ansøgningen om miljøgodkendelse indsendes for at få godkendt de eksisterende produktionsarealer til køer og kvier efter de nye regler.

Godkendelsen anses nødvendig for ejendommens drift, idet det er nødvendigt at optimere ejendommens indtjening, for at kunne overleve i branchen. Fri produktion på staldenes produktionsarealer vil gøre det nemmere, at udnytte staldanlæggene optimalt.

Beskyttelsesniveauerne for ammoniak til kategori 1,2 og 3 naturen samt BAT og lugt er overholdt.

Denne rapport er opdelt i fem kapitler, der ses i indholdsfortegnelsen.

2 Ikke teknisk resumé

Der søges om miljøtilladelse efter § 16a i Lov om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug for ejendommen Bedstedvej 16, Bovlund, 6534 Agerskov, da ammoniakemissionen fra ejendommen er over 3500 kg NH₃-N/år.

Landbruget har en miljøgodkendelse fra december 2004 hvor ejendommen blev godkendt til 100 stk. jersey avlstyre og 475 stk. stor race avlstyre i alt 269,2 DE på daværende tidspunkt. Der efterfølgende blevet lavet et skift i dyretype i hhv. januar 2015 og januar 2020 hvor dyreholdet først blev ændret til 400 avlstyre, tung race, 90, avlstyre, jersey, 75 tyrekalve, tung race (160-220 kg), 75 ungtyre, tung race (220-450 kg), 25 tyrekalve, jersey (100-145 kg) og 25 ungtyre, jersey (145-390 kg) i alt 290, 2 DE på daværende tidspunkt og i forbindelse med overtagelsen af ejendommen blev dyreholdt ændret til 286 opdræt, tung race (6-25 mdr.) og 50 småkalve (0-6 mdr.) i alt 145,1 DE efter den pågældende beregningsmetode.

Ansøger ønsker, at udnytte pladsen i de eksisterende rammer optimalt og ønsker derfor en godkendelse efter de nye regler således, at der opnås en fleksibilitet på ejendommen hvorved det bliver muligt at have køer og kvier på ejendommen. Ansøger ejer ejendommen Revslundvej 4 og Bedstedvej 16 skal som udgangspunkt bruges til goldkøer og kvier fra denne ejendom.

Ansøgningen er indsendt med skemanummer: 214794

Der er syv staldanlæg på ejendommen samt syv pladser til dybstrøelse/ensilage. Plads 6 bruges fremadrettet til kalvehytter og indtastet derfor som et nyt produktionsareal på 256 m². Produktionsarealet udvides samlet fra 6910 m² til 8105 m² fra 8-årsdrift/nudrift til ansøgt drift. Stald 4 ombygges fra dybstrøelsesstald til sengestald med fast drænet gulv og skab hvorved produktionsarealet stiger med ca. 180 m² i denne stald. I stald 6 indsættes hele stalden som

produktionsareal i alt 684 m², da ansøger overvejer, at bruge denne stald til køer der lige har kælvet og derfor skal malkes og i stald 7 inddrages en gang til produktionsareal hvorved produktionsarealet stiger med ca. 75 m². Derimod falder ammoniakemissionen fra pladserne ift. nudriften, da det fremadrettet kun er plads 1, 6 og 7 der skal bruges til dybstrøelse. Den samlede ammoniakemission stiger derfor fra 3272,3 kg NH₃-N/år i 8-års drift pga. andet dyrehold til 7418,3 NH₃-N/år i nudrift og stiger til 7698,4 NH₃-N/år i ansøgt drift.

For at gøre ejendommen så fleksibel som muligt, søges der til flexgruppen "Alle Kvæg" på alle produktionsarealerne.

Ejendommen overholder alle afstandskrav i § 6 og § 8 i husdyrloven. Udvidelsen foregår i eksisterende bygninger og det vurderes derfor, at udvidelsen ikke vil være til gene for de omkring liggende ejendommen samt naturen i området.

Beregningerne viser, at hverken natur beskyttet efter danske nationale regler eller efter EU regler, vil modtage mere ammoniak end de grænser, der er sat herfor i lovgivningen.

Ejendommen overholder også alle krav ift. implementering af de bedste teknikker i staldanlæg, håndtering af gylle, affald, skadedyrsbekæmpelse mm.

Det er desuden ansøgers samlede vurdering, at det ansøgte projekt:

- Overholder alle beskyttelsesniveauer for ammoniak og lugt.
- Anvendelse af de bedste teknikker
- Ikke påvirker Natura 2000 væsentligt
- Ikke vil have indflydelse på planter eller dyr omfattet af bilag IV, artsfredning eller rødlistet
- Ikke vil have væsentligt virkning på de landskabelige værdier.

3 Husdyrbruget og det ansøgte

I dette kapitel beskrives og vurderes husdyrbrugets indretning og drift, husdyrbrugets beliggenhed i forhold til omgivelserne, samt husdyrbrugets påvirkning af omgivelserne med hensyn til ammoniak, lugt, støj, rystelser, støv, lys, skadedyr, transport, affald og forbrug af ressourcer.

3.1 Indretning og drift af anlægget (B1, B5, D1a)

Husdyrbruget skal fremadrettet drives som et økologisk landbrug og vil have status af kviehotel for ejendommen Revslundvej 4. Der vil være goldkøer og kvier fra Revslundvej 4. Ansøger ønsker derfor også at etablere en lille malkestald i mellembygningen eller i stald 6, så ny kævlerne kan blive malket på ejendommen inden de flyttes til Revslundvej 4. Ansøger regner med, at der kommer kælvningsafdeling i stald 1 eller stald 6. Stald 4 ombygges til en sengebåse med BAT-gulv og skal bruges til de største kvier og goldkøerne og i stald 6, som tidligere var spring stald, fjernes de eksisterende bokse og der laves én eller flere stor dybstrøelsesbokse med udendørsfoderbord. I og med at stald 6 har været en springstald, så er dette staldafsnit ikke registeret som produktionsareal tidligere og arealet vil derfor indgå i

ansøgningen som et nyt produktionsareal. Plads 6 (kalvehytter) bruges fremadrettet til kalvehytter og der bliver derfor et nyt produktionsareal på ca. 256 m² på denne plads.

3.1.1 Stald- og opbevaring

Placering af det eksisterende staldanlæg, opbevaringsanlæg og øvrige bygninger fremgår af situationsplanen i Bilag 5.1 og figur 1 og den tilhørende tabel 1.

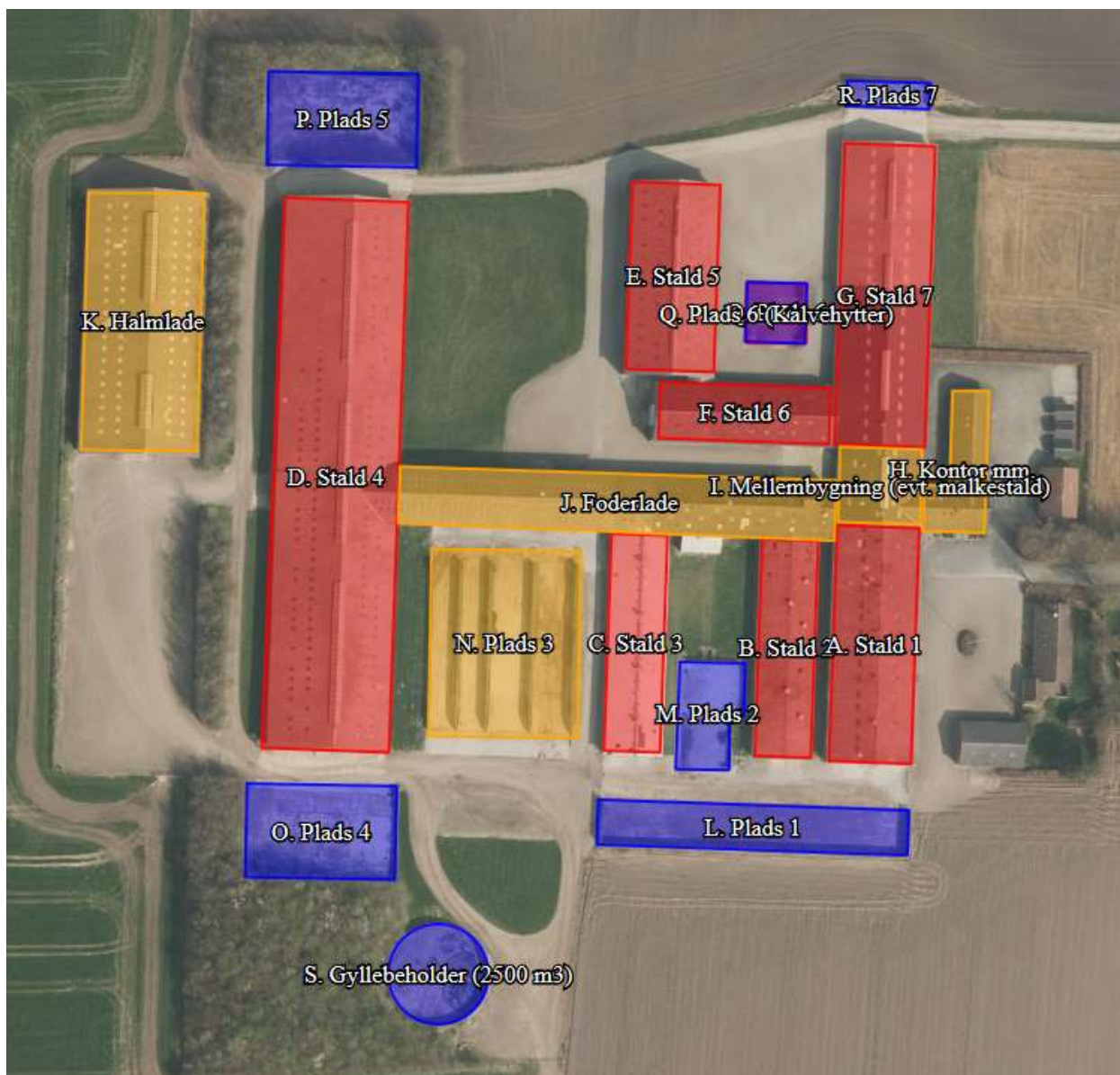
De ældste bygninger er som udgangspunkt opført med røde mursten og gråt eternittag. Lade bygningerne samt stalde efter ca. 1998 er opført med røde stålplader og gråt eternittag. Der er sket en del om- og tilbygninger gennem tiderne, så de enkelte bygningers størrelse fremgår ikke tydeligt af BBR, da flere bygninger i denne er lagt sammen. Bygningernes højde ligger mellem 4 og 12 meter og med taghældninger på mellem 25-40 grader. Den højeste bygning er Halmladen og stald 4 med ca. 12 m og den laveste bygning er kontorbygningen med ca. 4 m. Derudover er der 7 pladser til mødding og ensilage. Jf. tilsynsrapporten fra 2018, så er der 4 plansiloer til ensilage på ca. 2300 m³ og 6 stk. på i alt ca. 3500 m² samt én gyllebeholdere (2500 m²) med en højde over jorden på ca. 2 meter.

Gyllebeholderen er fra 1998 og rummer 2500 m³.

Da ejer lige har overtaget ejendommen og forpagter/ansøger pt. ikke har dyr på ejendommen endnu, så kender ejer og ansøger ikke ejendommen 100 % endnu og der vil derfor være nogle ukendte faktorer i ansøgningen og der kan forekomme ændringer til hvordan de på nuværende tidspunkt påtænker at drive ejendommen og hvad der bliver praksis. Ansøgninger ønsker derfor en så fleksibel godkendelse som muligt, således at der vil være et stort råderum for ændringen og flytning af dyr rundt på ejendommen.

Fremadrettet påtænker ansøger, at indgå en aftale med et biogasanlæg lige som den tidligere ejer påtænkte, da de i 2015 fik accept til at udsprinkle overfladevandet fra alle pladserne på ejendommen. Denne er dog aldrig blevet taget i brug og ansøger ønsker, at få en lignende aftale godkendt. Planen er, at der opstilles 1-3 containere til dybstrøelse, som løbende afhentes. Som i 2015 er det meningen, at den eksisterende fortank skal bruges som pumpebrønd, og den eksisterende gyllebeholder vil blive brugt som bufferkapacitet ved specielle vejrforhold, hvor det ikke vil være muligt at anvende udsprinkling. Der vil derfor blive lavet en omskifter, så gyllebeholderens kapacitet kan anvendes. Ansøger ønsker dog, at holde muligheden åben for forsat at kunne bruge plads 1, 6 og 7 til dybstrøelse. Arealet af disse er derfor regnet med i ejendommens samlede ammoniakemission. Afløbsforholdene vil blive lavet, så plads 1, 6 og 7 er forbundet med gyllesystemet i stalden. Ansøger ønsker også, at have mulighed for, at bruge plads 6 til opstilling af kalvehytter og den er derfor taget med både som produktionsareal og møddingsplads. Der vil evt. blive lavet en omskifter, så overfladevandet fra pladserne kan sprinkles ud hvis de ikke bruges til opbevaring af dybstrøelse. Det er dog ikke endelig besluttet hvordan afløbsforholdene skal laves i praksis endnu, men planen er, at alt gylle og dybstrøelse skal til biogasanlæg og ikke kommer retur til ejendommen igen på nær noget gylle til gyllebeholderne. Stald 4 ombygges til sengestald med fast gulv og skrab, så alt gyllen skrubes til en ny gyllekanal mellem de to afdelinger, hvor der tidligere var bokse og fremadrettet senge jf. tegning i bilag 5.6. Der bliver plads til ca. 150 m³ under disse spalter og biogasanlægget vil løbende komme og tømme spalterne ca. én gang i ugen. Ansøger påtænker dog i fremtiden, at etablere én eller flere gyllebeholdere i nærheden af ejendommen, så den afgassede gylle kan bruges optimalt i markdriften, men dette vil der blive søgt særskilt om.

Figur 1: Husdyrbrugets stalde og opbevaringsanlæg. Kort fra husdyrgodkendelse.dk.

Tabel 1: Oversigt over bygninger og opbevaringsanlæg:

Bygnings nr.	Bygning	Opførelses år/til eller ombygning	Dimensioner	Højde	Diverse
A.	Stald 1	1968/2004	Ca. 1386 m ² jf. indtegnings i	Ca. 7 m	Røde mursten + gråt eternittag. Blandet

			husdyrgodkend else.dk ²		ventilation.
B.	Stald 2	1984	Ca. 852 m2 jf. BBR ³	Ca. 6 m	Røde mursten + gråt eternittag. Blandet ventilation.
C.	Stald 3	1986	863 m2 jf. BBR	Ca. 6 m	Røde mursten + gråt eternittag. Blandet ventilation
D.	Stald 4	1998/2020	4464 m2 jf. BBR	Ca. 12 m	Røde stålplader og net + gråt eternittag. Naturlig ventilation
E.	Stald 5	1999	1165 m2 jf. BBR	Ca. 9 m	Røde stålplader og net + gråt eternittag. Naturlig ventilation
F.	Stald 6	1976	687 m2 jf. BBR	Ca. 6 m	Røde mursten + gråt eternittag. Blandet ventilation.
G.	Stald 7	1976/2001	2083 m2 jf. BBR	Ca. 7 m	Røde mursten + gråt eternittag. Blandet ventilation.
H.	Kontor mm.	1968/2004	Ca. 450 m2 ⁴	Ca. 4 m	Røde mursten + gråt eternittag.
I.	Mellembygning (evt. malkestald)	1968	Ca. 440 m2 ⁵ jf. indtegning i hysdyrgodkend else.dk	Ca. 7 m	Røde mursten + gråt eternittag.
J.	Foderlade	1968/1998	Ca. 1740 m2 jf. indtegning husdyrgodkend else.dk ⁶	Ca. 8 m	Røde stålplader og net + gråt eternittag.
K.	Halmlade	2001	2121 m2 jf. BBR	Ca. 12 m	Røde stålplader og net + gråt eternittag.
L.	Plads 1 (mødding).	Ca. 2008	Ca. 996 jf. indtegning i husdyrgodkend else.dk	3 sider med 1,2 m mur.	Støbt plads med afløb til gyllesystem
M.	Plads 2 (mødding) Bruges ikke som mødding fremadrettet.	Ca. 1984	Ca. 450 jf. indtegning i husdyrgodkend else.dk	2 sider med ca. 1,2 m mur	Støbt plads med afløb til gyllesystem
N.	Plads 3 (Ensilage)	2012	Ca. 1950 m2 jf. anmeldelse med randzoner ca. 2300 m2 jf. tilsynsrapport 2018	Elemeter ca. 3 meter høje	Pladsen er støbt beton med afløb til gyllebeholder hvorfra ensilagevand kan udsprinkles
O.	Plads 4 (mødding)	1999	Ca. 1000 m2 jf.	3 sider med 1,2 m	Støbt plads med

² Arealet fremgår ikke selvstændigt af BBR, men er en samlet del af de oprindelige bygninger fra 1968

³ Arealet fremgår ikke selvstændigt af BBR, men er en samlet del af de oprindelige bygninger fra 1968

⁴ Arealet fremgår ikke selvstændigt af BBR, men er en samlet del af de oprindelige bygninger fra 1968. I 2004 er der bygget 250 m2 til det oprindelige kontor.

⁵ Arealet fremgår ikke selvstændigt af BBR, men er en samlet del af de oprindelige bygninger fra 1968

⁶ Arealet fremgår ikke selvstændigt af BBR, men består af flere tilbygninger hvor af den oprindelse del er fra 1968 og en tilbygning på 910 m2 fra 1998.

	Bruges ikke som mødding fremadrettet.		tilladele	mur.	afløb til gyllesystem
P.	Plads 5 (mødding) Bruges ikke som mødding fremadrettet.	1999	Ca. 1000 m2 jf. tilladelse	3 sider med 1,2 m mur.	Støbt plads med afløb til gyllesystem
Q.	Plads 6 (Vaskeplads/mødding og fremadrettet også kalveplads)	Ca. 1984	Ca. 256 m2 jf. indtegning i husdyrgodkendelse.dk	Én mur ca. 1,2 m høj	Støbt plads med afløb til gyllesystem
R.	Plads 7 (mødding)	2001	Ca. 150 m2 jf. indtegning i husdyrgodkendelse.dk	3 sider med 1,2 m mur.	Støbt plads med afløb til gyllebeholder
S.	Gyllebeholder	1998	2500 m3	Elementer ca. 2 meter over jord.	Grå elementer

3.1.2 Dyrehold

Ved skiftet i dyretype godkendt i januar 2020 blev dyreholdet ændret til 286 opdræt, tung race (6-25 mdr.) og 50 småkalve (0-6 mdr.) i alt 145,1 DE efter regneregler på daværende tidspunkt.

Da ansøger ikke kender ejendommen endnu samt sit behov, så er det svært på nuværende tidspunkt, at spå om hvad den fremtidige produktion på ejendommen bliver. Som udgangspunkt, skal staldene bruges til goldkøer og kvier fra produktionen på Revslundvej 4, 6535 Branderup J. Ansøger ønsker, at holde alle muligheder for ejendommen åbne og søger derfor om flexgruppen "Alle kvæg" i alle staldafsnit hvilket modellen med produktionsarealer tillader.

3.1.3 Produktionsarealer

Det følger af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, at der skal foretages beregninger for før og efter situationen for husdyrbruget. Der skal desuden foretages beregninger for husdyrproduktionen for 8 år siden. Derfor skal 8 årsdriften og nudriften fastsættes.

Produktionsarealerne er for køer og kvier opgjort på baggrund af originale staldtegninger samt skitser lavet af ansøger. I stald 6 (kalvehytter), er der ikke medsendt en skitse for placeringen af kalvehytterne, da ansøger ønsker at kunne flytte rundt på hytterne ift. hvilken placering der vil fungere bedst i praksis

Staldtegningerne er vedhæftet ansøgningen som bilag 5.3-5.8

8-års drift

8-års driften tager udgangspunkt i skiftet i dyretype fra 2015. Her blev dyreholdet ændret, men placeringen af dyr blev ikke ændret. Alle avlstyre var placeret i dybstrøelsesbokse.

Avlstyre har deres egen kode i husdyrgodkendelse.dk. Areal og dyretyper fremgår af Tabel 2.

Tabel 2: Stalde, dyretype og produktionsarealer på Bedstedvej 16 i 8-års drift. Tabel: Husdyrgodkendelse.dk

8 års drift						
D. Stald 4	4931	Naturlig ventilation	3 m	(#225844) Avlstyre (over 440 kg tung race/328 kg øvrige racer)	0	3000
B. Stald 2	870	Blandet ventilation	3 m	(#225858) Avlstyre (over 440 kg tung race/328 kg øvrige racer)	0	635
A. Stald 1	1386	Blandet ventilation	3 m	(#225859) Avlstyre (over 440 kg tung race/328 kg øvrige racer)	0	865
E. Stald 5	1175	Naturlig ventilation	3 m	(#225860) Avlstyre (over 440 kg tung race/328 kg øvrige racer)	0	745
G. Stald 7	1948	Naturlig ventilation	3 m	(#225861) Avlstyre (over 440 kg tung race/328 kg øvrige racer)	0	1135
C. Stald 3	870	Blandet ventilation	3 m	(#255772) Avlstyre (over 440 kg tung race/328 kg øvrige racer)	0	590
Sum						6010

Nudrift

Nudriften tager udgangspunkt i skiftet i dyretype fra 2020. Her blev dyreholdet ændret, til kvier, men placeringen af dyr blev ikke ændret, så produktionsarealet er det sammen som i 8-års driften.

Tabel 2: Stalde, dyre- og gulvtype og produktionsarealer på Bedstedvej 16 i nudrift. Tabel: Husdyrgodkendelse.dk

Nudrift						
D. Stald 4	4931	Naturlig ventilation	3 m	(#225836) Målkøber, kvier og stude. Dybstrøelse	0	3000
B. Stald 2	870	Blandet ventilation	3 m	(#225840) Målkøber, kvier og stude. Dybstrøelse	0	635
A. Stald 1	1386	Blandet ventilation	3 m	(#225847) Målkøber, kvier og stude. Dybstrøelse	0	865
E. Stald 5	1175	Naturlig ventilation	3 m	(#225848) Målkøber, kvier og stude. Dybstrøelse	0	745
G. Stald 7	1948	Naturlig ventilation	3 m	(#225849) Målkøber, kvier og stude. Dybstrøelse	0	1135
C. Stald 3	870	Blandet ventilation	3 m	(#255771) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	590
Sum						6010

Ansøgt drift

I ansøgt drift ombygges stald 4 til en sengestald med BAT-gulv; fastdrænet gulv med skraber og ajleløb. Jf. bilag 5.6, så bliver der ca. 180 m² ekstra produktionsareal i denne stald. I stald 7 ønsker ansøger, at inddrage en gang på 1 m mellem boksene mod vest, så fleksibiliteten ift. at ændre på boksene er til stede, så der bliver ca. 75 m² ekstra produktionsareal i denne stald. Derudover ønskes der indsat kalvehytter i stald 6 og da der ikke tidligere været bokse i denne stald som kan defineres som produktionsareal, så søges der om 140 m² nyt produktionsareal med dybstrøelse i dette staldafsnit. Da ansøger ønsker den størst mulige fleksibilitet på ejendommen, søges der i alle staldafsnit til flexgruppen "Alle kvæg".

Produktionsarealer fremgår af Tabel 3.

Tabel 3: Stalde, dyre- og gulvtype og produktionsarealer på Bedstedvej 16 i ansøgt drift. Tabel: Husdyrgodkendelse.dk

Stalde og produktioner						
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udeglende	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
D. Stald 4	4931	Naturlig ventilation	3 m	(#225837) Flexgruppe: Alle kvæg; Fast drænet gulv med skraber og afløbsløb	0	3180
B. Stald 2	870	Blandet ventilation	3 m	(#243270) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	635
A. Stald 1	1386	Blandet ventilation	3 m	(#225841) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	865
E. Stald 5	1175	Naturlig ventilation	3 m	(#225842) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	745
G. Stald 7	1948	Naturlig ventilation	3 m	(#225843) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	1210
F. Stald 6	684	Naturlig ventilation	3 m	(#243268) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	684
C. Stald 3	870	Blandet ventilation	3 m	(#255770) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	530
Q. Plads 6 (Køllehytter)	256	Naturlig ventilation	3 m	(#264610) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	256
Sum						8105

3.1.4 Opbevaring og håndtering af husdyrgødning

Husdyrbrugets opbevaringsanlæg fremgår af Tabel 4

Ansøger påtænker, at indgå en aftale med et biogasanlæg hurtigst muligt. Planen er, at der opstilles 1-3 containere til dybstrøelse, som løbende afhentes. Ansøger ønsker dog, at holde muligheden åben for forsat at kunne bruge plads 1, 6 og 7 til dybstrøelse. Arealet af disse er derfor regnet med i ejendommens samlede ammoniakemission i ansøgt drift. Afløbsforholdene vil blive lavet, så plads 1, 6 og 7 er forbundet med gyllesystemet i stalden. Stald 4 ombygges til sengestald med fast gulv og skraber, så alt gyllen skrabes til en ny gyllekanal mellem de to afdelinger, hvor der tidligere var bokse og fremadrettet senge jf. bilag 5.6. Der bliver plads til ca. 150 m³ gylle under disse spalter og biogasanlægget vil løbende komme og tømme spalterne ca. én gang i ugen.

Den eksisterende gyllebeholder på 2500 m³ bruges til afgasset gylle og evt. overfladevand fra pladserne ved behov. Beholderen har dykket indløb og overdækkes med naturligt flydelag. Der føres logbog over flydelaget.

Ansøger påtænker dog i fremtiden, at etablere én eller flere gyllebeholdere i nærheden af ejendommen, så den afgassede gylle kan bruges optimalt i markdriften, men dette vil der blive søgt særskilt om.

Tabel 4: Opbevaringsanlæg samt gødningsandele i 8-årsdrift, nudrift og i ansøgt drift. Tabel: Husdyrgodkendelse.dk

Opbevaringslagre					
Navn	Lagertype	Yderligere oplysninger	Bedste tilgængelige opbevaringsteknik	Dimension	Areal (m ²)
Ansøgt drift					
L. Plads 1	Fast				996
P. Plads 5	Fast				1000
R. Plads 7	Fast				154
S. Gyllebeholder (2500 m ³)	Flydende				563
M. Plads 2	Fast				452
G. Plads 4	Fast				1000
Q. Plads 6	Fast				256
Nudrift					
L. Plads 1	Fast				996
P. Plads 5	Fast				1000
R. Plads 7	Fast				154
S. Gyllebeholder (2500 m ³)	Flydende				563
M. Plads 2	Fast				452
G. Plads 4	Fast				1000
Q. Plads 6	Fast				256
8 års drift					
L. Plads 1	Fast				996
P. Plads 5	Fast				1000
R. Plads 7	Fast				154
S. Gyllebeholder (2500 m ³)	Flydende				563
M. Plads 2	Fast				452
G. Plads 4	Fast				1000
Q. Plads 6	Fast				256
Gødningsandele					
Lagernavn	Gødningsstype	Øvrige oplysninger			Areal (m ²)
Ansøgt drift					
L. Plads 1	Kvæg, heste, får og geder				996
P. Plads 5	Kvæg, heste, får og geder				0
R. Plads 7	Kvæg, heste, får og geder				154
G. Plads 4	Kvæg, heste, får og geder				0
Q. Plads 6	Kvæg, heste, får og geder				256
Nudrift					
L. Plads 1	Kvæg, heste, får og geder				996
P. Plads 5	Kvæg, heste, får og geder				1000
R. Plads 7	Kvæg, heste, får og geder				154
M. Plads 2	Kvæg, heste, får og geder				452
G. Plads 4	Kvæg, heste, får og geder				1000
Q. Plads 6	Kvæg, heste, får og geder				256
8 års drift					
L. Plads 1	Kvæg, heste, får og geder				996
P. Plads 5	Kvæg, heste, får og geder				1000
R. Plads 7	Kvæg, heste, får og geder				154
M. Plads 2	Kvæg, heste, får og geder				452
G. Plads 4	Kvæg, heste, får og geder				1000
Q. Plads 6	Kvæg, heste, får og geder				256

Det er planen, at gyllen skal hentes (suges op) direkte i de ny spalter i Stald 4 ca. én gang i ugen. Det er biogasanlægget der kommer med deres grej til dette. Der opstilles containeren til dybstrølsen og disse hentes når de er fyldt.

Det vil ikke være muligt, at pumpe direkte til gyllebeholderen. I forbindelse med pumpning af gylle fra gyllebeholdere til gyllevognen foregår påfyldning på med læssekran. Pumper og maskiner vil altid være under opsyn, når de er i brug. Pumpeudstyr er forsynet med en anordning, der aktiveres efter et bestemt tidspunkt/kvantum for fortsat pumpeaktivitet, så spild undgås.

Gyllen i gyllebeholderen omrøres udelukkende forud for gylleudbringning. Udbringning af gyllen foretages af maskinstation og der anvendes en 25 m³ gyllevogn med læssekran.

Da ansøger ikke ved hvor mange dyr der kommer til at være på ejendommen kan der ikke pt. regnes på kapacitet. Da alt gyllen bliver afhentet af biogasanlægget, er der dog ikke problemer med kapaciteten, da der ikke tilbageføres mere gylle til ejendommen end hvad der er kapacitet til i den eksisterende gyllebeholder. Det overskydende gylle placeres i en af ansøgers andre gyllebeholdere.

3.1.5 Drift af anlægget

Jens Peter Skovsgaard står for den daglige ledelse af Bedstedvej 16. Jens Peter Skovsgaard har forpagtet hele ejendommen med bygninger og jord. Jens Peter Skovsgaard regner med, at ansætte to fodremestre på ejendommen samt tre-fire andre ansatte. De ansatte bor i de huse der hører til ejendommen. Der praktiseres generelt godt landmandsskab på bedriften, hvor dyrene tilses løbende og omgivelserne løbende renholdes.

Driften af anlægget er beskrevet i de følgende afsnit i denne rapport, men derudover kan der nævnes at der er følgende faste procedurer på husdyrbruget:

- Driftsleder står for daglig drift.
- Bedriftens ansatte uddannes løbende gennem kurser og efteruddannelse.
- Medarbejdere er orienteret om, at ejendommen er miljøgodkendt, og hvilket ansvar der dermed følger.
- I bedriftens årsrapport registreres forbrug af energi, vand, foder mv.
- Energiforbrug opgøres årligt i forbindelse med regnskabet.
- Affald håndteres i henhold til gældende regler og bortskaffes så vidt muligt til kommunens genbrugsstation.
- Der udarbejdes gødningsplaner og gødningsregnskaber på bedriften, hvor forbrug af husdyrgødning kan dokumenteres.
- Rengøring i og omkring siloer og bygninger foretages jævnligt med henblik på at minimere risikoen for lugt og for at der ikke skal opstå uhygiejniske forhold.
- Staldene kontrolleres dagligt og der udføres små reparationer med det samme eller tilkaldes service, hvis der er behov for det.

3.2 Bygningsmæssige ændringer og anlægsarbejde (B2, D1a, D1c)

Ansøger ønsker at udnytte pladsen i de eksisterende rammer optimalt og ønsker derfor en godkendelse efter de nye regler således, at der opnås en fleksibilitet på ejendommen hvorved det bliver muligt at flekse mellem de forskellige dyr i flexgruppen "Alle Kvæg". Der sker ingen bygningsmæssige ændringer.

3.3 Produktionsmæssig sammenhæng med andre landbrug (A5, B3, D1c)

Ansøger ejer Revslundvej 4, 6535 Branderup J med en malkekvægsbesætning og Lemmosevej 22, 6240 Løgumkloster uden dyr. Ejer af Bedstedvej 16 ejer også Revslundvej 2 og 4, 6535 Branderup J hvorfra der drives maskinstation. Da ejendommen ligger lang fra de andre ejendommen vurderes det ikke, at Branderupvej 16 er teknisk eller forureningsmæssigt forbundet med disse. Men der er en produktionsmæssigsammenhæng med Revslundvej 4, da det er goldkøer og kvier fra denne ejendom der skal være på Bedstedvej 16. Ejendommene køres dog som to selvstændige ejendomme oplyser ansøger.

3.4 Husdyrbruget og det ansøgtes beliggenhed samt generelle afstandskrav (B4, C1c)

Planforhold, landskab og naturarv

Ejendommen ligger i landzone i det åbne land udenfor lokal- eller kommuneplanlagte områder. Agerskov ligger ca. 2.400 m nordøst for ejendommen og Branderup ligger ligeledes ca. 2.400 m vest for ejendommen.

Nærmeste naboejendom er ca. 215 m mod sydøst, hvor beboelsesejendommen Bedstedvej 7 ligger. Dernæst er landbrugsejendommen Bovlund Bjergvej 27, som ligger ca. 500 m syd for ejendommen. Nærmeste landsby er Bovlund Bjerg, som ligger omkring 400 m fra bygningerne på Bedstedvej 16. Vellerup ligger ca. 1000 m sydøst for ejendommen. Punktet for nærmeste samlede bebyggelse bliver Bovlund Bjergvej 25. Afstanden til nærmeste boligområde i byzone er ca. 2.400 m i Agerskov.

Området omkring Bedstedvej 16 er et morænelandskab og ejendommen ligger i et forholdsvist kuperet landskab hvor højdekurven svinger fra 54-25 inden for en kort afstand jf. figur 2.

I kommuneplanen 2017-2029 er området lige syd og vest for ejendommen udlagt som bevaringsværdigt landskab og som geologisk område. Der går desuden en økologiske forbindelse øst og nord for ejendommen. Ejendommen er ligger i et almindeligt drikkevandsområde og området er samtidigt udpeget som særligt værdifulde landbrugsarealer.

Figur 2: Kort fra arealinfo.dk

De ældste bygninger som udgangspunkt opført med røde mursten og gråt eternittag. Lade bygningerne samt stalde efter ca. 1998 er opført med røde stålplader og gråt eternittag. Bygningernes højde ligger mellem 4 og 12 meter og med taghældninger på mellem 25-40 grader. Den højeste bygning er Halmladen og stald 4 ca. 12 m og den laveste bygning er kontorbygningen med ca. 4 m. Derudover er der 7 pladser til mødding og ensilage. Jf. tilsynsrapporten fra 2018, så er der 4 plansiloer til ensilage på ca. 2300 m³ og 6 stk. på i alt ca. 3500 m² samt én gyllebeholdere (2500 m²) med en højde over jorden på ca. 2 meter.

Ejendommens driftsbygninger ligger ca. 100 m fra Bovlundvej. Der er en del beplantning rund om ejendommen og ejendommens driftsbygninger fremstår derfor ikke særlig synligt i landskabet. Der vil dog være kig til ejendommen når du kommer kørende på Bedstedvej. Der er tre indkørsler til ejendommen fra Bedstedvej. Den nordligste og den sydligste bruges hovedsagligt til produktionen dvs. ved levering af foder, dyr og gyllekørsel mv. Den midterste bruges primært til kontorbygningen samt de huse der hører til ejendommen.

Det nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde ligger ca. 5.700 m nord vest for ejendommen – Mandbjerg Skov. Hele Mandbjerg Skov er udlagt som EU-habitatområde nr. 201 Mandbjerg Skov, som er identisk med Natura 2000-område nr. 106 af samme navn.

I området ligger der et par mindre ejendomme uden husdyrproduktion og der er generelt godt naboskab. Ansøger anser godt landmandskab for en del af et godt forhold til naboer og omkringboende i byen. Der vises hensyn og der tilstræbes at transporter med dyr, foder og husdyrgødning ikke foretages på helligdage.

I nedenstående figur 3 ses placeringer af fortidsminder og beskyttede sten- og jorddiger i området omkring ejendommen. Der ses ingen fortidsminder og beskyttede sten- og jorddiger i umiddelbar nærhed af ejendommen

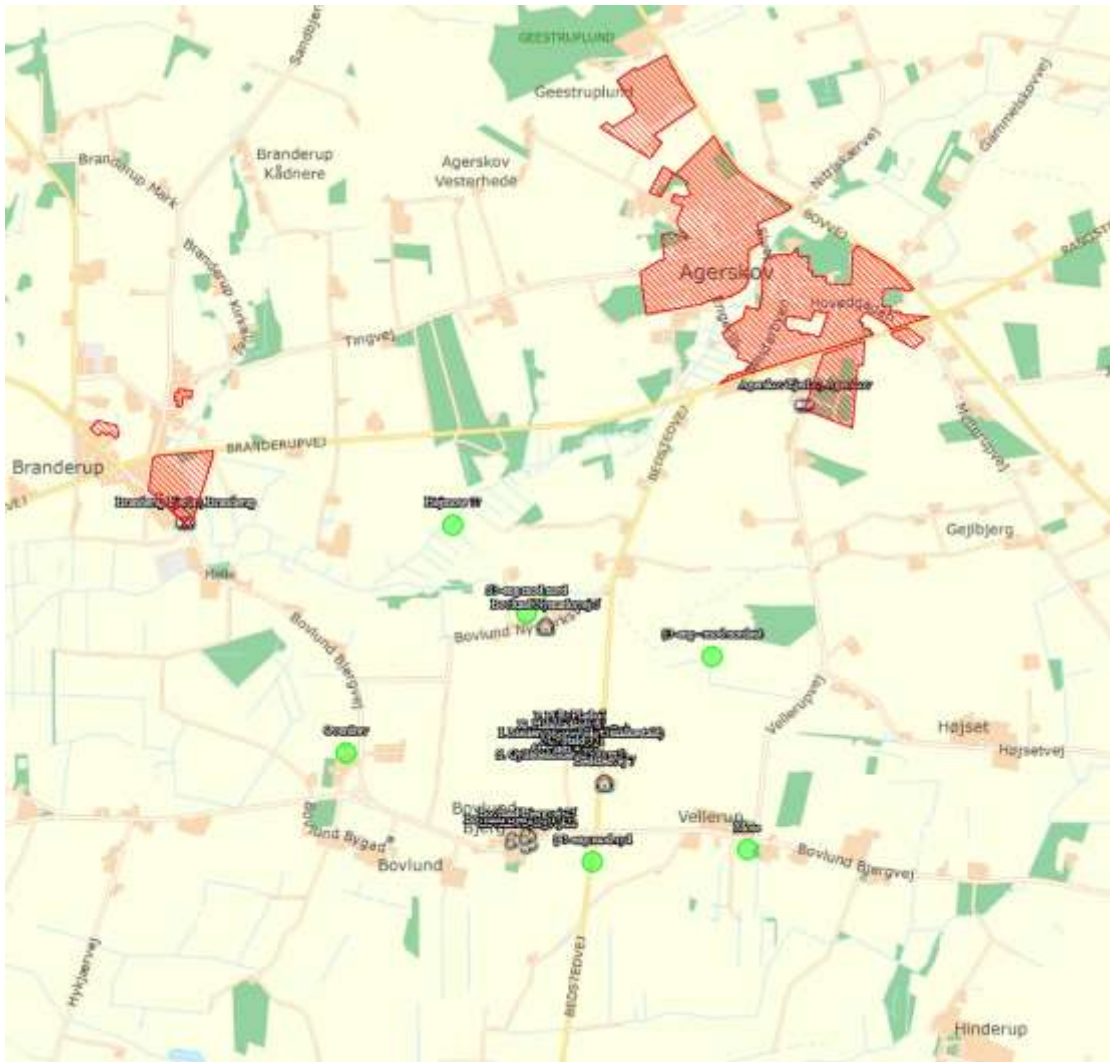

Figur 3: Placering af fredede (rød) og ikke-fredede (blå) fortidsminder i nærheden af husdyrbruget på Bedstedvej 16. Kilde: <http://www.kulturarv.dk/fundoqfortidsminder/Kort/>

Husdyrbruget ligger i et område med almindelige drikkevandsinteresser.

3.4.1 Generelle afstandskrav (B4)

Husdyrbruget er beliggende i det åbneland (landzone) udenfor lokal- eller kommuneplanlagte områder ca. 2.400 m syd for Agerskov og ca. 2.400 m syd øst for Branderup i Tønder Kommune. Området er præget af spredt bebyggelse med gårde og boliger mellem hinanden. Nærmeste landsby er Bovlund Bjerg, som ligger omkring 400 m fra bygningerne på Bedstedvej 16. Vellerup ligger ca. 1000 m sydøst for ejendommen. Punktet for nærmeste samlede bebyggelse bliver Bovlund Bjergvej 25. Afstanden til nærmeste boligområde i byzone er ca. 2.400 m i Agerskov. Afstanden til nærmeste enkeltliggende boliger fra Bedstedvej 16 er ca. 215 m mod sydøst, hvor beboelsejendommen Bedstedvej 7 ligger.

Figur 4: Kort fra Husdyrgodkendelse.dk

Tabel 5: Afstandskrav til kommune-, lokalplaner og nabobeboelse § 6 i husdyrloven:

Afstandskrav til	Afstandskrav	Afstand	Nærmeste anlæg
Eksisterende eller ifølge kommuneplanens fremtidig byzone/sommerhusområde	50 m	Ca. 2.400 m	Til Agerskov
Lokalplanlagt område (bolig, erhverv, rekreative formål etc.)	50 m	Ca. 650 m	Til lokalplanområde nr. 8.01V. Udlagt som område til Teknisk anlæg og trafik anlæg. Vindmøller.
Nabobeboelse uden landbrugspligt	50 m	Ca. 215 m	Til Bedstedvej 7
Nabobeboelse med landbrugspligt	50 m	Ca. 500 m	Til Bovlund Bjergvej 27

Tabel 6: Generelle afstandskrav - § 8 i husdyrloven:

Afstandskrav til	Afstandskrav	Afstand	Nærmeste anlæg
Ikke almene vandforsyningsanlæg	25 m	Ca. 0 m	Boring med DGU nr. 159.329 ligger under kontorbygningen
Almene vandforsyningsanlæg	50 m	Ca. 2.400 m	Agerskov vandværk
Vandløb (herunder dræn) og søer	15 m	Ca. 500 m og ca. 650 m	Nærmeste §3 beskyttede vandløb løber ca. 500 m nord øst for ejendommen (tilløb til Smedebæk). Nærmeste § 3-sø ligger ca. 650 m nord for ejendommen. Ingen dræn indenfor 100 m af ejendommen.
Offentlig vej og privat fællesvej	15 m	Ca. 100 m	Fra staldanlæg
Levnedsmiddelvirksomhed	25 m	>25 m	
Beboelse på samme ejendom	15 m	Ca. 30 m	Fra eksisterende stald 1 og 6 til personaleboliger
Naboskel	30 m	>25 m	

3.4.2 Bygningsmæssige ændringer i forhold til landskab (B2, D1a)

Husdyrbruget er beliggende i det åbneland (landzone) udenfor lokal- eller kommuneplanlagte områder ca. 2.400 m syd for Agerskov og ca. 2.400 m syd øst for Branderup i Tønder Kommune. Ejendommen ligger i et forholdsvist kuperet terræn i et område med landbrugsmarker, lidt skov og en del læhegn. Området er præget af mindre landbrugsejendomme og spredt bebyggelse og området fremstår åbent, da der ikke er skov eller by lige ved ejendommen. Der er på ejendommen etableret en del levende hegn eller beplantninger enten direkte ved bebyggelsen eller ved skellet mellem markerne. Ejendommen fremstår derfor ikke særlig synligt i landskabet.

Det nærmeste §3 beskyttede vandløb løber ca. 500 m nord øst for ejendommen (tilløb til Smedebæk) og den nærmeste §3-beskyttede sø ligger ca. 650 m nord for ejendommen.

Det nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde ligger ca. 5.700 m nord vest for ejendommen – Mandbjerg Skov. Hele Mandbjerg Skov er udlagt som EU-habitatområde nr. 201 Mandbjerg Skov, som er identisk med Natura 2000-område nr. 106 af samme navn.

Nærmeste Kategori 1 natur: habitat natur ca.5.700 m nord vest for ejendommen placeret inde i Mandbjerg Skov.

Der ligger to måske tre kategori 2 naturområder i nærheden af ejendommen. En potentiel højmose ca. 1.300 m nord vest for ejendommen (denne er dog ikke markeret i husdyrgodkendelse.dk), et overdrev ca. 12.000 m øst og en hede ca. 12.000 m syd vest for ejendommen.

De nærmeste kategori 3 naturområder er hhv. ét overdrev ca. 1200 vest for ejendommen, én mose ca. 1200 m syd øst for ejendommen og én mose ca. 1700 m øst for ejendommen.

Ejendommen er beliggende indenfor et opland til sårbare Natura2000-områder.

Vurdering

Der sker ingen bygningsændringer, da udvidelsen vil foregå i eksisterende bygninger.

Da udvidelsen sker i de eksisterende bygninger er der ikke vurderet på alternative placeringer. Og Jf. tidligere afsnit, så er ejendommen ikke beliggende indenfor bygge- og beskyttelseslinjer § 6 i husdyrloven og produktionsanlæggene overholder også afstandskravene i § 8 i husdyrloven.

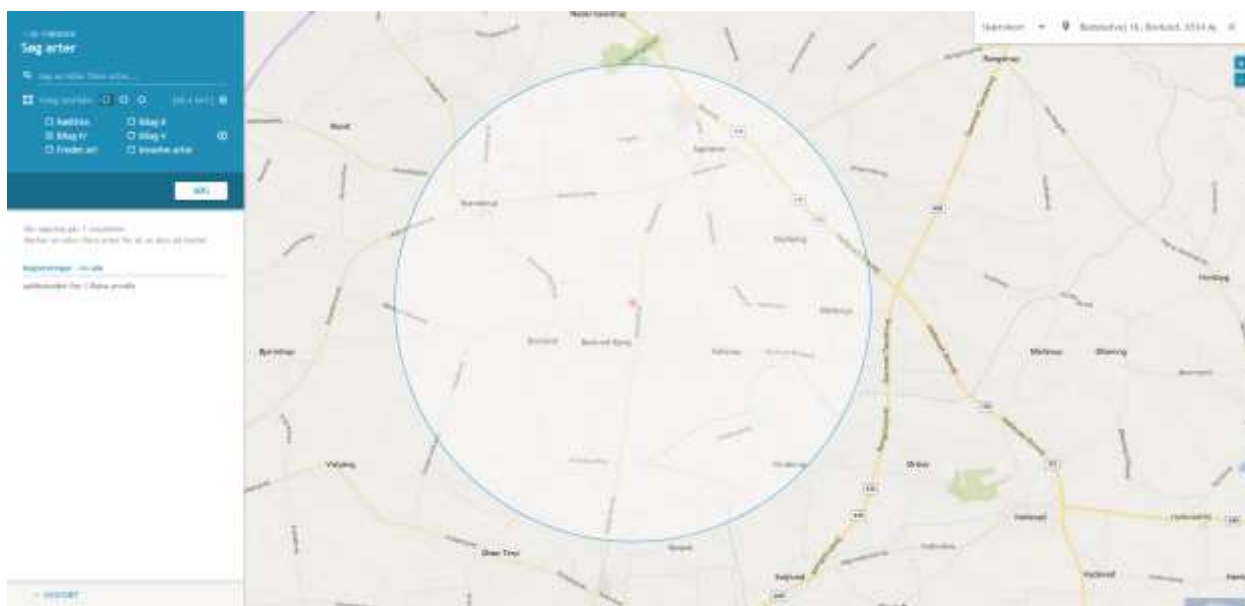
Det vurderes derfor, at placeringen af staldanlæggene forsat ikke vil give gener i forhold til landskabet og naboer.

3.4.3 Bilag IV arter (B5, D1c)

Bilag IV arter er arter, der fremgår af bilag IV i EU's habitatdirektiv. De beskrives som strengt beskyttede arter. Det betyder, at arternes yngle- og rasteområder ikke må beskadiges eller ødelægges.

Tønder Kommune har i andre miljøgodkendelser for landbrug i nærheden lavet en vurdering af forekomsten af bilag IV arter i området. Herud af fremgår det, at Kommunen har registreret flere paddearter, omfattet af artsfredning eller optaget på nationale eller regionale rødlistor i nærheden, så det vurderes at nogle arter med meget stor sandsynlighed forekommer i området.

Der er indhentet data af bilag IV arter fra Miljøportalen (jf. figur 5).

Figur 5: Registrering af Bilag IV-arter i området fra Danmarks miljøportal. Kort: <http://naturdata.miljoportal.dk>

Jf. ovenstående figur 5, så er der fundet én bilag IV art indenfor den blå cirkel nemlig Spidssnuet frø. Så det må formodes at der kan være Spidssnudet frø i nærheden af ejendommen samtidig med, at området kan være potentielt levested for andre bilag IV arter.

Det vurderes fortsat, at produktionen på ejendommen ikke vil have negativ indflydelse på ovennævnte arter, da der ikke ændres på vandhuller, fortidsminder, sten- og jorddiger eller andre potentielle levesteder for padder eller krybdyr. Der fjernes ikke gamle bygninger og der fældes ikke store træer, der kunne være levested for flagermus. Der sker med andre ord ikke fysiske ændringer i forbindelse med projektet, der kan være til skade for bilag IV-arter eller andre fredede eller rødlistede arter.

Det vurderes derfor, at det ansøgte projekt ikke vil forringe eller beskadige yngle- og rasteområder for arter opført på habitatdirektivets bilag IV eller andre beskyttede arter.

3.5 Ammoniakemission og -deposition (B5, B4, D1b, D1c)

Ud fra oplysningerne om størrelsen af produktionsarealerne, dyre- og gulvtype i ansøgt drift, nudrift og inden for de sidste 8 år samt oplysninger om miljøteknologier beregnes husdyrbrugets ammoniakemission i de tre drifter.

Tabel 7: Ammoniakemission fra staldafsnit, opbevaringslagre og total fra husdyrbruget. Tabel: Husdyrgodkendelse.dk

Samlet ammoniakemission fra husdyrbruget (stald og lager)

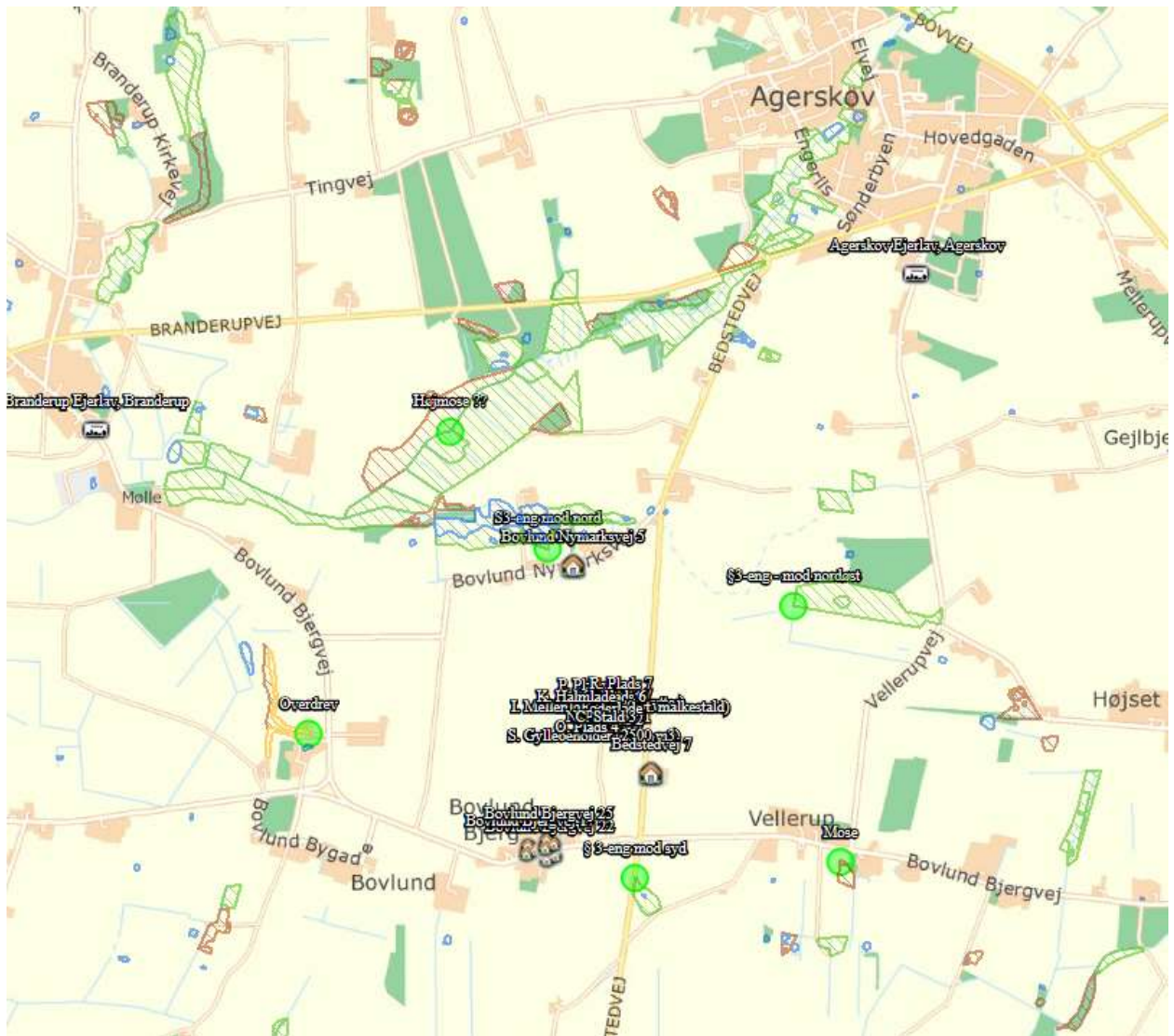
Drifttype:	Ammoniakemission fra staldafsnit (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift	6967,2	711,2	7698,4
Nudrift	5804,4	1613,9	7418,3
8 års-drift	1658,4	1613,9	3272,3

3.5.1 Naturpunkter (B5, D1b)

Husdyrbrugets ammoniakemission må ikke give anledning til væsentlige påvirkninger af naturområder, der er beskyttet af europæisk lovgivning (Natura2000 områder) eller efter dansk lovgivning, eller som kan være leve- eller ynglelokaliteter for særligt beskyttede dyrearter (bilag IV arter).

Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen klarificer naturen i kategori 1, 2 og 3 natur og fastsætter beskyttelsesniveauer som fremgår af dennes § 26-29

Naturområderne i nærheden af husdyrbruget fremgår af figur 6 og beregningerne af ammoniak til disse fremgår af Tabel 8. Husdyrbruget overholder kravene til ammoniakdeposition til naturområderne i nærheden. Dette beskrives nedenfor:

Figur 6: Husdyrbrugets placering i forhold til naturområder hvortil der er foretaget beregninger. Kort: Husdyrgodkendelse.dk

Tabel 8: Ammoniakdeposition (kg N/ha/år) ved naturområder i nærheden af husdyrbruget. Af tabellen fremgår både total deposition og merdeposition til nudriften og 8-års driften. Tabel: Husdyrgodkendelse.dk

Samlet resultat af ammoniakberegninger ? 1

Samlet emission: **7698,4** (kg NH₃-N/år)

Meremission (8 års-drift): **4426,1** (kg NH₃-N/år)

Meremission (nudrift): **280,1** (kg NH₃-N/år)

Oversigt af naturpunkter ? 1

Navn:	Kategori:	Oprefter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):	
					8-års drift	Nudrift:		
Mose syd øst	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,1	0,0	0,2	▼
Mose øst	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,1	0,0	0,1	▼
Højmose ??	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,1	▼
§3-eng - mod nordøst	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,2	0,0	0,3	▼
§ 3-eng mod syd	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,1	0,0	0,1	▼
53-eng mod nord	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,1	0,0	0,2	▼
Mandbjerg skov	Kategori 1	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,0	▼
Hede	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0	▼
Overdrev	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0	▼
Overdrev	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,1	0,0	0,1	▼

Ved kategori 1 natur, skal der foretages en vurdering i forhold til kumulationsmodellen jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 26. Til hjælp kan kortlaget "kumulation" i husdyrgodkendelse.dk's kort anvendes.

Kategori 1 natur

Det nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde ligger ca. 5.700 m nord vest for ejendommen – Mandbjerg Skov. Hele Mandbjerg Skov er udlagt som EU-habitatområde nr. 201 Mandbjerg Skov, som er identisk med Natura 2000-område nr. 106 af samme navn. Udpegningsgrundlaget for habitatområdet er følgende: 3260 Vandløb med vandplanter; 6410 Tidvis våde enge på mager eller kalkrig bund, ofte med blåtop; 7220* Kilder og væld med kalkholdigt (hårdt) vand; 9130 Bøgeskove på muldbund; 9160 Egeskove og blandskove på mere eller mindre rig jordbund; og 91E0* Elle- og askeskove ved vandløb, søer og væld.

Nærmeste Kategori 1 natur: er habitat natur jf. ovenfor placeret i Mandbjerg Skov. Beregningen viser en mer- og totaldepositionen på 0,0 kg N/ha/år.

Da totaldepositionen til punktet er mindre en 0,2 kg N/ha/år, er der ikke undersøgt nærmere ift. kumulation med andre husdyrbrug i nærheden, da kravet på 0,2 kg N/ha/år er overholdt.

Kategori 2 natur

Der ligger to måske tre kategori 2 naturområder i nærheden af ejendommen. En potentiel højmose ca. 1.300 m nord vest for ejendommen (denne er dog ikke markeret i husdyrgodkendelse.dk), et overdrev

ca. 12.000 m øst og en hede ca. 12.000 m syd vest for ejendommen. Totaldepositionen af ammoniak til disse punkter er max 0,1 kg N/ha/år, og kravet på max 1 kg N/ha/år er dermed overholdt.

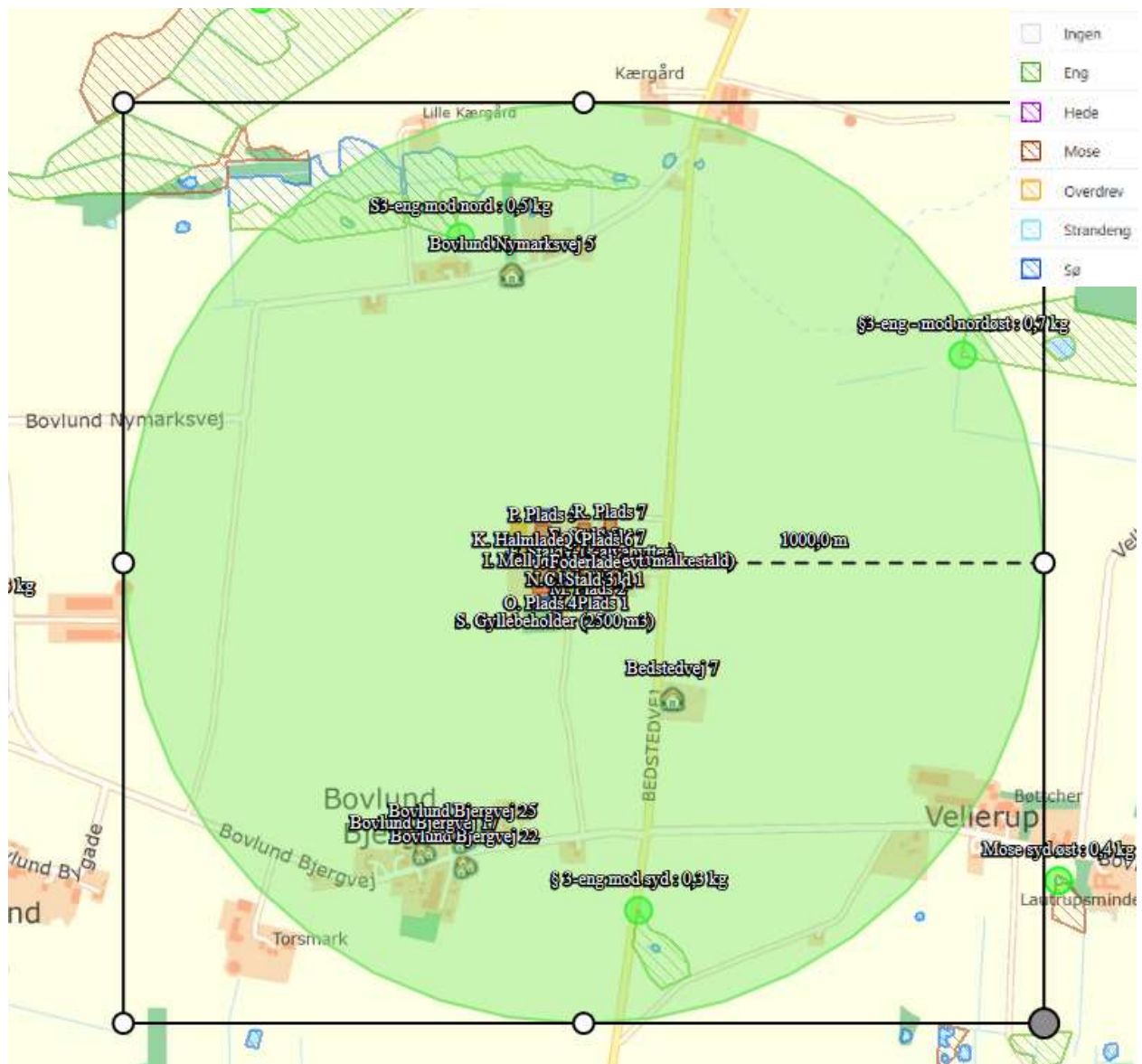
Kategori 3 natur

De nærmeste kategori 3 naturområder er hhv. ét overdrev ca. 1200 vest for ejendommen, én mose ca. 1200 m syd øst for ejendommen og én mose ca. 1700 m øst for ejendommen. Beregningen viser en mer- og totaldepositionen på max 0,1 kg N/ha/år og kravet om en merdeposition på 1,0 kg N/ha/år er dermed overholdt.

Andet beskyttet natur

Der ligger flere naturlokaliteter beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3 inden for 1.000 meter fra ejendommens anlæg. Det drejer sig om fire enge, fem fritliggende vandhuller og et større vådområde/sø i forbindelse med et tilløb til Smedebæk. Kun undtagelsesvist og ved meget store husdyrbrug vil det være nødvendigt at stille vilkår for beskyttelse af naturlokaliteter beliggende længere væk end 1.000 meter fra anlægget, hvilket ikke vurderes at være nødvendigt i nærværende sag.

På nedenstående kort (figur 6) ses placeringen af beskyttet natur nær ejendommen. Inden for 1.000 meter af ejendommen (grøn cirkel) fire enge, fem fritliggende vandhuller og et større vådområde/sø i forbindelse med et tilløb til Smedebæk.

Figur 7: Kort husdyrgodkendelse.dk. Den grønne cirkel viser en radius på 1000 m fra ejendommen.

Der er lavet en beregning til engene under kategori 3- natur. Søerne ligger typisk i forbindelse med engområderne og der er derfor ikke lavet særskilte beregninger til disse, da de ligger længere væk fra ejendommen end engarealerne. Der er en merdeposition på max 0,2 kg N/ha/år til disse. Da søer og engarealer som naturtype ikke vurderes som særligt næringsfølsom, og da ammoniakdepositionen fra bedriften ved nærmeste §3 engareal ikke overstiger beskyttelsesniveauet for kategori 3 naturområder, som vurderes, at være mere næringsfølsomme end vandhuller og enge, så vurderes det fortsat, at vandhullerne og engarealerne indenfor 1.000 meter af bedriften ikke påvirkes i negativ retning af ammoniakdepositionen.

Ud fra ovenstående beregninger vurderes det, at den ansøgte udvidelse ikke vil have væsentligt indvirkning på den omkringliggende natur, da alle beregninger viser, at de overholder de beskyttelsesgrænser der er sat i gældende lovgivning.

3.6 Lugtemission (B6, B4, D1b, D1c)

Lugtemission forekommer fra produktionen i staldanlæggene og ved håndtering samt udbringning af husdyrgødning. Selve staldanlægget forventes ikke at give anledning til væsentlige lugtgener ud over, hvad der er normalt for denne type af animalsk produktion.

I Husdyrgodkendelse.dk er der beregnet hvilke afstande, der som minimum skal være fra staldene til forskellige beboelsestyper. Af figur 8 fremgår den aktuelle afstand (ukorrigerede geneafstand) fra ejendommens lugtcentrum til nærmeste nabo uden landbrugspligt, samlet bebyggelse og byzone samt geneafstanden til samme områder. Den ukorrigerede geneafstand er geneafstanden, hvor alle staldanlæg er medtaget ved beregningerne, uanset om de senere bliver screenet bort som følge af afstand eller korrigeret for vindretning.

Lugtens udbredelse i nærområdet afhænger bl.a. af størrelsen af produktionsarealet, typer af husdyr og geografisk placering. Disse faktorer indgår i lugtberegningen. Lugtgeneafstandene er beregnet ved fuld besætning i staldene.

Som det fremgår af figur 9 er lugtgenekriteriet overholdt til alle målepunkterne - nærmeste nabo, samlet bebyggelse og byzone. Nærmeste nabo uden landbrugspligt er Bovlundbjergvej og samlet bebyggelse er et boligområde i Bovlund Bjerg (Bovlund Bjergvej 25) og nærmeste byzone findes i Agerskov.

Ansøgning (214794) | Nabopåvirkning ?

For at der kan beregnes om lugt fra anlægget, skal nabobebyggelse og byzone angives på kortet. På "Listevissning" vises en oversigt over de nabobebyggelse der er angivet, og på "Resultater" findes resultaterne af de lugtberegninger der er foretaget på ansøgningen.

Kort | Listevissning | **Resultater** Kort i fuld skærm

Samlet resultat af lugtberegning ? i

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Geneafstand overholdt
Bedstedvej 7	0	NY	224,5	179,6	375,7	JA
Bovlund Nymarksvej 5	0	NY	224,5	224,5	634,5	JA
Bovlund Bjergvej 17	0	NY	652,2	587	725	JA
Bovlund Bjergvej 22	0	NY	652,2	587	715,9	JA
Bovlund Bjergvej 25	0	NY	652,2	587	665,6	JA
Agerskov Ejerlav, Agerskov	0	NY	877,4	877,4	2360,8	JA
Branderup Ejerlav, Branderup	0	NY	877,4	877,4	2581,9	JA

Forklaring til samlet resultat af lugtberegning
* Geneafstanden fra NY modellen er 0, selvom der er en faktisk lugt fra staldgruppen. Dette skyldes at lugten er for lav til at lugtspredningen kan beregnes.

Konsekvenszone: 699 m

Figur 8: Samlet resultat af lugtberegningen fra Husdyrgodkendelse.dk.

Vurdering

Lovens minimumskrav til afstande til nærmeste beboelser inden for samlet bebyggelse, byzone samt enkelt bolig er overholdt, idet den korrigerede geneafstand er kortere end afstanden mellem staldanlæg og hhv. byzone, samlet bebyggelse og nærmeste nabo uden landbrugspligt jf. figur 8.

Ifølge kommunens oplysninger har der ikke tidligere været lugtklager over ejendommens drift.

Det vurderes derfor, at lugt fra staldene ikke vil give væsentlige gener for naboerne og at det er sikret, at risikoen for væsentlige lugtgener er begrænset og ikke ud over, hvad der kan forventes af en husdyrproduktion af den i projektet angivne størrelse.

3.6.1 Kumulation til naboer (B6, D1b)

Der er ikke fundet kumulation med øvrige husdyrbrug.

3.7 Øvrige emissioner og gener (B7, D1b, D1c)

Ud over lugt og ammoniakemission kan der fra et husdyrbrug være gener fra støj, støv, fluer/skadedyr, lys, transporter. Desuden kan energiforbruget til produktionen påvirke klimaet.

3.7.1 Støj (B7, D1b)

Den væsentligste støjgene vil formentlig være kørsel med traktor og landbrugsmaskiner i.f.m fodring og markarbejde, og kørsel med lastbiler og gyllevogn til og fra ejendommen.

Der vil formentlig ske en lille stigning i transporter til og fra ejendommen ift., da der var avlstyre på ejendommen.

Der leveres sækkevare (kraftfoder, soja, korn, mælkepulver mm) ca. 25 gange årligt. Sækkevare opbevares i foderladen løst eller i bigbags. Ensilage opbevares i de udendørs plansiloer. Mælkepulver opbevares også i foderladen eller i mellembygningen.

I starten vil der blive blandet mælk til de mindste kalve 2 gange om dagen og disse fodres manuelt med mælk i skåle og spande. Når/hvis der indsættes en malkestald på ejendommen vil kalvene få mælk fra de malkede køer. Køer og kvier fodres 1-2 gange om dagen alt efter behov. Foderet blandes i mikservogn og det vil foregå udendørs ved plansiloerne eller inde i selve foderladen.

Ved udbringning af gylle vil der forekomme maskinstøj fra forbigående gylletransporter. Og i perioden ved høst forekommer ligeledes maskinstøj med transporten af halm og foder indtil ejendommen.

Ejendommen tilmeldes biogasanlæg og fremadrettet vil der blive hentet dybstrøelse ca. hver 14 dag og gylle ca. én gang i ugen. Gyllen suges fra gyllekanalen midt i stalden (ca. 150 m³). Omrøren i gyllekanalen kører ca. ½ time om dagen i dagtimerne.

Dybstrøelsen fra de større kalve og kvierne udtages ca. 6-10 gange i året. Dette lægges i containerne, som biogasanlægget kommer og henter.

Strøelsen hos småkalvene udtages ca. hver 14 dag, og dette lægges ligeledes i containerne som biogasanlægget henter hver 14 dag.

Der er naturlig ventilation i stald 4, 5 og 6 og ventilation i stald 1, 2, 3 og 7 som er frekvensstyret.

Maskinstøj fra færdsel i forbindelse med den daglige produktionen vil hovedsageligt forekomme i dagtimerne.

Det forventes heller ikke at være et problem med fx vibrationer og lavfrekvente lyde fra ejendommen.

Jf. miljøgodkendelsen fra 2004, så har der tidligere været et korntørringsanlæg på ejendommen.

Ansøger påtænker at indsætte et sådant enten i foderladen, stald 5 eller stald 6.

Tabel 10: Mulige støjkloder på ejendommen

Støjkilde	Placering	Driftstid
Fodringstider	Staldene	Ca. kl. 7.00-11.00 dagligt
Udkørsel af husdyrgødning	Staldene/gyllebeholderne	Marts-maj og september-oktober primært 8.00-18.00 og så vidt muligt ikke weekend
Lastbiler m.v.	Ved stalde og lade/maskinhus	Dagtimerne
Markvanding	-	-
Kornvalse	Foderlade	Hver dag ca. 0,5 time fra ca. 7.00-8.00.
Evt. korntørringsanlæg	Foderlade eller stald 5 eller stald 6	I sæson hele døgnet
Malkeanlæg	Mellembygning	Vides ikke endnu
Kompressor	Foderlade	Ved behov ca. 1 gang om dagen
Afhentning af mælk	-	-

Derudover kan der opstå lidt støj ved ind og udlevering af dyr. Dette foregår så vidt muligt indenfor normal arbejdstid.

I Miljøstyrelsens vejledning nr. 6/1984 (Måling af ekstern støj fra virksomheder), er der angivet grænserne for tilladelig støjbelastning, målt i skel ved nærmeste nabobeboelse. Der er ikke foretaget støjregninger, da det vurderes, at der ikke er særlige støjkloder ud over hvad der kan forventes på en landbrugsejendom.

Støj fra ejendommen vil ikke ændres sig og på grund af afstanden til nærmeste naboer forventes støj fortsat ikke at være et problem for de omkringboende.

3.7.2 Støv (B7, D1b)

Det er ansøgers vurdering, at der ikke vil være væsentlige gener i forbindelse med husdyrbrugets daglige drift udenfor ejendommens areal.

I forbindelse med transporter til og fra ejendommen samt ved levering og håndtering af råvarer og mineraler kan der opstå støvgener, hvilket dog oftest er af begrænset karakter.

Der kan komme støv ved levering af fodermidler, der tippes af indendørs og ved snitning og indkørsel af halm til senge og dybstrøelsesstaldene.

Da flere af kørselsarealerne består af jord/sand vurderes det dog, at der kan opstå støvgener i forbindelse med kørsel i meget tørre perioder. Alle transportveje og udendørs arbejdsområder er derfor belagt med grus for at minimere disse gener. Ansøger efterlever også god landmandspraksis. Det vil sige, at al transport til og fra bedriften foregår ved hensynsfuld kørsel og at aktiviteter, herunder levering og udkørsel, planlægges således, at omgivelserne påvirkes mindst muligt.

Nærmeste nabo ligger syd øst for ejendommen og da den fremherskende vindretning er fra vest vil evt. støv kun i mindre perioder gå i denne retning, der er dog en del levende hegn og andet beplantning inden evt. støv vil nå så langt og normalt vil støv fra ejendommen ikke give anledning til støvgener.

Ud fra ovenstående beskrivelse vurderes det, at produktionen forsat ikke vil give anledning til væsentlige støvgener for omgivelserne.

3.7.3 Lys (B7, D1b)

Lyset i staldene er tændt efter behov og styres manuelt. Om vinteren vil der typisk være lys i staldene fra kl. 4.30-18.00 og natlys efter kl. 18.00. Udover dette vil der være lyst i staldene ved behov. Udendørs lys er med bevægelsessensor.

Lyset er ikke synligt for naboer og det vurderes derfor ikke at være til gene for trafikken eller for de omkringboende.

Der sker ingen ændringer ift. den nuværende praksis.

3.7.4 Skadedyr (B7)

Ejendommen er tilmeldt ordning for rottebekæmpelse ved Ewers, og at fluer bekæmpes med rovfluer i alle staldafsnit, hvis det er nødvendigt.

Der tilstræbes god renholdelse i og omkring stalde. Spild af foder undgås så vidt muligt og affald fjernes løbende.

Det vurderes ud fra ovenstående tiltag, at bedriften ikke vil give anledning til væsentlige fluegener eller problemer med skadedyr.

3.7.5 Transporter (B7)

Der er tre indkørsler til ejendommen fra Bedstedvej. Den nordligste og den sydligste bruges hovedsagligt til produktionen dvs. ved levering af foder, dyr og gyllekørsel mv. Den midterste bruges primært til kontorbygningen samt de huse der hører til ejendommen.

Da ejendommen var tømt ved overtagelsen, vides det ikke hvor mange transporter, der har været ved driften af ejendommen som tyrestation, men et bud er ca. 1000 om året. Man må dog formode, at der vil komme nogle flere kørsler til ejendommen, da ejendommen tilmeldes biogasanlæg og de derfor vil komme løbende og hente gylle og dybstrøelse på ejendommen. Ligeledes vil der ske ugentlige måske daglige transporter af dyr mellem ejendommen Bedstevej 16 og Revslundvej 4.

Størstedelen af transportenerne sker indenfor normal arbejdstid (7.00-18.00), mens der i forbindelse med udkørsel af gylle undtagelsesvist kan foregå transporter i aftentimerne og weekend.

Tabel 10: Transporter

Transporter	Før			Efter		
	Antal/år	Kapacitet pr. transport	Transportmiddel	Antal/år	Kapacitet pr. transport	Transportmiddel
Kratfoder	?	1-32 tons	Lastvogn	12	1-32 tons	Lastvogn
Halm	?	50 stk.	Traktor	150	50 stk.	Traktor
Majs og græs	?	1-40 tons	Traktor	200	1-40 tons	Traktor
Sækkevare, samt bigbags	?		Lastvogn	25		Lastvogn
Dieselolie	?	-	Lastvogn	6	-	Lastvogn
Afhentning af døde dyr	?	-	Lastvogn	60	-	Lastvogn
Afhentning af dyr til slagtning	?		Lastvogn	5		Lastvogn
Afhentning af tyrekalve	?		Lastvogn	26		Lastvogn
Levering af tyrekalve	?		Lastvogn	0		Lastvogn
Dyr mellem ejendomme				365		

Afhentning af mælk	?		Lastvogn	?		Lastvogn
Gylle (biogasanlæg)	-	Ca. 25 tons	Gyllevogn	52	Ca. 25 tons	Gyllevogn
Gylle kørsel til mark	-			Ca. 100 ⁷	Ca. 25 tons	Gyllevogn
Dybstrøelse	?	Ca. 20 tons	Traktor	65	Ca. 20 tons	Traktor
Affald	?	1-800 l	Lastvogn	24	1-800 l	Lastvogn
I alt pr. år	Ca. 1000			Ca. 1090		

Herudover forekommer transport med mindre biler og personbiler, herunder f.eks. dyrlæge, inseminør mv.

Færdsel på offentlig vej reguleres af politiet efter færdselslovens regler.

Ud fra ovenstående vurderes det, at trafikken til og fra ejendommen ikke vil have væsentligt betydning for de omkringboende ift. hvordan det er i dag.

For at mindste gener fra transport vil transporterne hvis muligt primært foregå på hverdage og indenfor normal arbejdstid. Sæsonarbejde kan dog forekomme uden for disse tidspunkter, men vil søges begrænset.

3.8 Reststoffer, affald og naturressourcer (B8, D1b, D1c)

Det er begrænset hvor meget affald der genereres på ejendommen. Hovedparten af affaldet er emballage fra indkøbt sækkevarer og plastik fra plansiloerne. Desuden er der en begrænset mængde klinisk risikoaffald i form af brugte kanyler og skalpeller, som opbevares i kanyleboks.

Der opbevares som udgangspunkt ikke olieaffald på ejendommen, da maskiner serviceres på autoriseret værksted. Dog kun en meget begrænset mængde til småmaskiner. Olie opbevares i tromler a 200 l, der opbevares i foderladen til det afhentes af Dansk Olie Genbrug minimum én gang årligt.

Metalskrot afhændes til produkthandler, til genanvendelse.

Der opbevares ligeledes meget lidt medicin eller veterinært affald på ejendommen. Dyrlægen sørger som hovedregel selv for at tage evt. rester med efter behandling af dyr. Hvis der opbevares medicin på ejendommen er der efter rådgivningsaftale med dyrlægen opstillet et lukket/aflåst skab til formålet.

⁷ Evt. flere hvis der på et tidspunkt bliver bygget en ny gyllebeholder i tilknytning til ejendommen.

Der opbevares ikke plantebeskyttelsesmidler eller handelsgødning på ejendommen, da denne drives økologisk.

Som udgangspunkt benyttes der ikke mere foder end der er behov for og husdyrgødning anvendes til gødskning af marker, andet uundgåeligt affald sorteres med henblik på genanvendelse og kun restfraktioner ender i container med brændbart affald.

Det vurderes derfor, at sortering, opbevaring og bortskaffelse af affald sker miljømæssigt forsvarligt og i overensstemmelse med Tønder Kommunes affaldsregulativer.

Det vurderes ligeledes, at affald håndteres og opbevares, så der ikke opstår uhygiejniske forhold eller sker forurening af luft, vand eller jord.

Opbevaring af gylle sker i godkendt gylletank. Gylletanken inspiceres løbende for tæt flydelag og ved tømning for utætheder mv. Gylletanken er ikke beliggende i risikoområde og der udføres løbende 10 års beholderkontrol. Beholderne tømmes med selvsugende gyllevogn og risikoen for spild er derved minimal.

Ved ovenstående forholdsregler mindskes risikoen for en punktforurening som følge af uheld under håndtering af gylle og kemikalier

3.8.1 Døde dyr (B8)

Døde dyr bortskaffes via DAKA ca. én gang om ugen eller efter behov i henhold til gældende regler⁸. Dyrene placeres på dertil indrettet plads ved den nordligste indkørsel. Dyrene placeres hævet over jorden på spalte og tildækkes med kadaver-kap. Ansøger forventer at der bliver max 10 døde køer og max 60 kalve.

3.8.2 Affald (B8)

Erhvervsaffald afhentes af Flemming Povlsen. Der sker afhentning når containeren er fuld (1-2 gange i måneden). Containeren er ca. 18 m³. Denne er placeret i foderladen.

Derudover er der en container til plastik. Denne container er også ca. 18 m³ og placeret i foderladen. Pap og papir køres til genbrug. Medicinaffald returneres med dyrlæge. Gammelt jern køres til produkthandler.

Affald skal i henhold til lovgivningen opbevares, håndteres og bortskaffes efter Tønder Kommunes til enhver tid gældende regulativer og forskrifter.

Farligt affald skal anmeldes til Kommunen. Anmeldelsen skal omfatte oplysninger om affaldstype (EAK-kode), samt affaldets mængde, emballering, sammensætning og egenskaber. Ovenstående tabel er ikke en anmeldelse af farligt affald. Desuden skal al farligt affald sorteres i separate beholdere og afleveres til godkendte modtagere, hvilket skal kunne dokumenteres overfor kommunen. Opbevaring og bortskaffelse af affald skal altid ske efter Kommunens regulativer.

Ved transport af affald skal transportør (ansøger eller andre) sikre at transporten sker på en sikkerheds- og sundhedsmæssig forsvarlig måde, og at den ikke er til gene eller fare for omgivelserne.

Det vurderes at ansøger lever op til ovenstående krav ift. affald.

---

⁸ BEK nr. 558 af 01/06/2011 om opbevaring m.m. af døde produktionsdyr

3.8.3 Olie- og kemikalier (B7 og B8)

Det er ansøger der driver markdrift fra ejendommen. Der anvendes ikke plantebeskyttelsesmidler og handelsgødning, da ejendommen drives økologisk.

Ejendommen råder over følgende tanke:

- Én indendørs olietank på 2500 liter til traktordiesel placeret i foderladen.
- Én indendørs olietank til fyringsolie på 6000 l placeret i kontorbygningen
- To udendørs olietank på 1200 liter til fyringsolie placeret i ved de to boliger tilknyttet ejendommen.

Endvidere er der tromler a 200 l til motor- og hydraulikolie placeret i foderladen.

Alle tanke er placeret på fast gulv uden afløb. Der forefindes opslugningsmateriale i form af kattegrus eller lignende på ejendommen.

3.8.4 Råvare (B7)

De væsentligste råvarer i forbindelse med produktionen er foder og vand. Ansøger bestræber sig på, at anvende så få foderenheder og så lavet et råprotein- og fosforindhold som muligt.

Der fodres primært med grovfoder (majs og græs), som opbevares på ensilagepladsen. Grovfoderet suppleres med indkøbt soja, korn og evt. kraftfoder og mælkeerstatning til de helt små kalve. Ansøger regner dog med, at indsætte et lille malkeanlæg, så eget mælk kan bruges til de små kalve. Ansøger overvejer også, at indsætte et korntørringsanlæg på ejendommen enden i foderladen, Stald 5 eller Stald 6.

Det er ansøgers vurdering, at råvare og hjælpestoffer opbevares efter forskrifterne og dermed på en forsvarlig måde, så der ikke vil være mulighed for, at forurene det omkringliggende miljø.

I henhold til BREF dokumentet er det BAT at sikre effektiv fodring gennem sammensætning af foderet og løbende kontrol, således at det stemmer overens med dyrenes behov, samt at reducere indholdet af råprotein i foderet. Selvom BREF-dokumentet kun er gældende for IE-brug gør ansøger en indsats for at efterleve dette i det omfang det er muligt. Der udarbejdes fx en foderplan i samarbejde med konsulent og med anvendelse af nyeste viden indenfor fodring til kalve og goldkøer. Herved optimeres fodringen så unødigt forbrug af råvarer undgås.

Ved efterlevelse af dette vurderes det, at ejendommen lever op til BAT for foder.

Vandforbruget er beskrevet i afsnit 3.8.6

3.8.5 Energiforbrug (B8-(brugen af naturressourcer)

Elforbruget dækker primært ventilation, belysning, gylleomrører, evt. malkeanlæg samt øvrige elektriske maskiner. Ansøger oplyser, at der på ejendommen forventes et årligt energiforbrug på ca. 100.000 kWh/år. Derudover forventer ansøger at bruges omkring 20.000 l diesel og ca. 10.000 l fyringsolie til opvarmning af boliger og kontor. Mængden af fyringsolie ændres ikke ved denne ansøgning.

Følgende energibesparende tiltag er indført:

- Der er ingen markvanding på ejendommen.

- I forbindelse med løbende udskiftning af lysstofrør i stalde, vil der blive opsat lavenergi lysstofrør.
- Lyset i staldene er tændt efter behov.
- Udendørs lys er med bevægelsessensor.
- Al ventilation er styret af et temperaturreguleret styringssystem, som sikrer, at ventilationen kører optimalt, både med hensyn til temperaturen i staldene og elforbruget.
- Der anvendes frekvensstyret pumper, hvor det er muligt, da disse kun anvender den energi der er behov for, mht. flow.
- Logistikken i forbindelse med afhentning af foder til blandeanlæg, er indrettet så afstanden giver færrest muligt driftstimer, hvilket minimerer energiforbruget.

Det er ikke muligt, at lave et estimat for elforbruget på ejendommen på nuværende tidspunkt, da ansøger endnu ikke ved hvilket dyrehold der bliver på ejendommen.

Produktionsanlægget bygger dog på principper, der tilgodeser miljøet i det omfang loven tilsigter, og der vil løbende blive indhentet opdateret viden, med henblik på forbedringer der lever op til nutidens miljøkrav. Herunder vil der ved løbende udskiftninger blive undersøgt, om der er anlæg på markedet der er mere energibesparende, med henblik på energiforbedringer af anlægget. Dette vil også medføre, at der med den løbende vedligeholdelse af anlægget, herunder udskiftning af lysstofrør i øvrige stalde, kan forventes at disse udskiftes til lavenergi lysstofrør.

Ud fra ovenstående vurderes det, at elforbruget på ejendommen vil være normalt for denne type af husdyrproduktion i eksisterende staldanlæg af ældre dato.

3.8.6 Vandforbrug (B8)

Vandforbruget dækker drikkevand inkl. vandspild, vask af evt. malkestald og vask af stald og maskiner. Ansøger oplyser, at der forventes et årligt forbrug på ca. 10.000 -15.000 m³ vand.

Ejendommen bliver vandforsynet fra Agerskov vandværk.

Det er ikke muligt, at lave et estimat for vandforbruget på ejendommen på nuværende tidspunkt, da ansøger endnu ikke ved hvilket dyrehold der bliver på ejendommen.

Forbruget forventes dog, at være normalt for denne type af husdyrproduktion.

Det er ikke udarbejdet planer for vedligehold og reparationer, men ved daglig inspektion vil der blive undersøgt for eventuelle lækager i forbindelse med drikkevandssystemet med efterfølgende igangsætning af reparation.

Følgende vandbesparende tiltag er indført:

- Bedriftens drikkevandsinstallationer rengøres og efterses jævnligt med henblik på at undgå spild.
- Evt. lækager identificeres og repareres hurtigst muligt.
- Vandforbruget registreres.
- Der er opsat flydere i drikkekar samt drikkekolber, hvilket er med til at sikre et stabilt vandtryk. Hermed opnås begrænset drikkespild og bedre vandoptagelse.

- Staldene kontrolleres dagligt og der udføres småreparationer med det samme eller tilkaldes service, hvis der er behov for det.

Ud fra ovenstående forventes vandforbruget fortsat ikke at have nogen skadelig virkning på overfladevandet i nærheden af ejendommen. De generelle regler sørger desuden for, at minimere risikoen for forurening af vandressourcerne i nærheden. I afsnit 3.9 Forurenings- og gene begrænsende tiltag er særlige forhold for ejendommen beskrevet.

3.8.7 Spildevand og restvand (B7)

Afløbsforholdene på ejendommen ændres som udgangspunkt ikke ved denne ansøgning. Dog ændres afløbsforholdene ved de pladser der ikke længere skal bruges til opbevaring af dybstrøelse, så overfladevandet fra disse kan sprinkles ud.

Som i 2015 er det meningen, at den eksisterende fortank skal bruges som pumpebrønd, og den eksisterende gyllebeholder vil blive brugt som bufferkapacitet ved specielle vejrforhold, hvor det ikke vil være muligt at anvende udsprinkling. Der vil derfor blive lavet en omskifter, så gyllebeholderens kapacitet kan anvendes.

Afløbsforholdene vil blive lavet, så plads 1, 6 og 7 er forbundet med gyllesystemet i stalden. Der vil evt. blive lavet en omskifter, så overfladevandet fra pladserne kan sprinkles ud hvis de ikke bruges til opbevaring af dybstrøelse. Det er dog ikke endelig besluttet hvordan afløbsforholdene skal laves i praksis endnu, men planen er, at alt gylle og dybstrøelse skal til biogasanlæg og ikke kommer retur til ejendommen igen på nær noget gylle til gyllebeholderne.

Vask af maskiner foregår på vaskepladsen Plads 6.

Jf. Miljøgodkendelsen fra 2004, så er alle bygninger forsynet med tagrende. Tagvandet ledes til kommunevandløb 24 (Ny Havnebæk), som løber ca. 1,7 km syd for ejendommen. Vandet føres hovedsagligt gennem rørførte ledninger, bortset fra et lille stykke åben grøft ca. 250 m syd for ejendommen. Grøften er lavet for at bortlede overfladevand fra marken. Ansøger forventer ikke at dette er ændret og det ændres heller ikke i forbindelse med denne ansøgning.

Spildevandet fra ejendommens tre boliger, samt kontorbygningen afledes til fælles trixtank og videre sammen med tagvandet.

Bedste bud på hvordan afløbsforholdene er på ejendommen ses på de vedhæftede afløbsplaner fra hhv. 1999 og 2003 jf. bilag 5.2. Ansøger er dog i tvivl om, om der stadig er en ajlebeholder ved ensilagepladsen eller om dette er blevet ændret i forbindelse med udvidelsen af plansiloanlægget i 2012. Dette undersøges nærmere, når ejendommen tages i brug og afløbsforholdene omkring pladserne kortlægges og ændres, så overfladevand fra disse kan udsprinkles jf. ovenstående.

3.9 Forurenings- og gene begrænsende tiltag (B7, D1c)

Forholdsregler i forbindelse med uheld med olie, kemikalier, gylle og brand vil blive beskrevet i husdyrbrugets beredskabsplan. Det er dog ikke muligt for ansøger, at udarbejde en beredskabsplan før han kender ejendommen noget bedre. Beredskabsplanen vil blive opbevaret i en mappe på kontoret. Beredskabsplanen opdateres løbende når der er behov for dette.

I den daglige drift kan der være risiko for at vandrør sprænger og ved sådan uheld afbrydes vandforsyningen på hovedhanen som forventes at sidde i brønd (placering kendes ikke endnu) eller ved stophaner i E. Stald 5, J. foderlade eller H. kontor mm.

Der kan ligeledes ske strømforstyrrelser/svigt, og hvis uheldet er ude kan der hurtigt skaffes en nødstrømsgenerator. Hovedafbryder og el-tavle er placeret i I. Mellembygning. Der er også eltavler i J. Foderlade og F. Stald 6 (Kalvehytter)

Ved håndtering af gylle er der altid en potentiel risiko for forurening.

Risikoen for forurening er dog forsøgt minimeret ved følgende tiltag:

Der kan ikke pumpes gylle fra staldanlæg til gyllebeholder. Afløbsforholdene vil blive lavet, så plads 1, 6 og 7 er forbundet med gyllesystemet i stalden. Stald 4 ombygges til sengestald med fast drænet gulv og skrab, så alt gyllen skrubes til en ny gyllekanal mellem de to afdelinger, hvor der tidligere var bokse og fremadrettet senge jf. tegning. Der bliver plads til ca. 150 m³ under disse spalter og biogasanlægget vil løbende komme og tømme spalterne ca. én gang i ugen. Biogasanlægget suger gyllen op og der vil altid være én mand til stede når der suges gylle. Dette vil ligeledes være tilfældet når der leveres og afventes gylle fra ejendommens gyllebeholder.

Gyllebeholderen er omfattet af tiårsbeholderkontrolordningen og eventuelle fejl og mangler udbedres løbende. Det tjekkes også altid, om der er plads i gylletanke før der kommer gylle i.

Det kan selvfølgelig ikke garanteres, at der ikke kan ske et uheld, så en gyllevogn vælter. Generelt køres der hensigtsmæssigt og vejret vurderes før nedfældning af gylle, så sandsynligheden for disse uheld er meget lille. Hvis en gyllevogn vælter - eller en gyllebeholder sprænger læk - eller der sker overfyldning af beholder trods faste procedurer om tjek af kapacitet før pumpning - vil opsamling af gylle øjeblikkeligt blive iværksat og beredskabet tilkaldt.

Da der er maskinstation der varetage gylleudbringning vil de være til stede med deres grej, det første tiltag er at stoppe udløb.

Ved evt. læk på gyllebeholderen forventes det, at en stor del af gyllen vil løbe til den lille skov/beplantning vest for gyllebeholderen eller til marken syd for beholderen hvorfra det kan suges op eller nedsive. Det er ikke ansøgers vurdering, at gyllen kan løbe i dræn og videre til vandløb.

Ved udkørsel af gylle kommer maskinstationen med deres maskiner. Beholderen omrøres og omladning af gyllen forgår med læssekran. Der er flyder på vognen der forhindre overløb.

Uheld ved pumpning af gylle anses for at være den største risiko. Gyllepumpning overvåges derfor konstant.

Hvor der håndteres smøre- og diselolie er der en potentiel risiko for forurening. Tanken til diesel er placeret på dertil indrettet plads hvor påkørsel er minimal. Evt. spild af olie opsuges af kattegrus eller lignende med det samme.

Ved uheld med gylleudslip kontaktes kommunes beredskab.

Der er placeret flere pulverslukkere rundt på ejendommen bl.a. i stald, 1-7, Halmlade og Foderlade.

Ved brand tilkaldes Falck og brandvæsen, medmindre det er mindre brandskader der kan afhjælpes med det slukningsmateriel der befinder sig i bygningerne.

Det vurderes, at der er taget tilstrækkelige forholdsregler i forhold til risikoen for uheld.

3.10 BAT-ammoniakemission (B9, C2, D1c)

Den samlede BAT-beregning for husdyrbruget er beregnet i Husdyrgodkendelse.dk og fremgår af tabel 11.

BAT-kravet er fastsat til 7698 kg NH₃-N/år hvilket er lig den faktiske emission fra ejendommen

Hele udvidelsen foregår i eksisterende staldanlæg.

Tabel 11: Samlet BAT beregning for ammoniakemission. Tabel: Husdyrgodkendelse.dk

Ansøgning (214794) | BAT ?

Herunder er der foretaget en beregning af den vejledende grænseværdi for ammoniaktab (emissionsgrænseværdien) pr. år opnåelig ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT). Beregningerne er foretaget efter de retningslinjer og beregningsmetoder der fremgår af Miljøstyrelsens standardvilkår for BAT fra 2011, og afhænger af om en produktion er placeret i ny eller eksisterende stald. For eksisterende stalde vil gælde en fast værdi per dyr på en given gultype. For nye stalde vil værdien afhænge af produktionens størrelse, således at BAT-kravet skærpes i takt med en voksende produktion.

	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	6967	731	7698
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	6967	731	7698
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	0
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

3.11 Grænseoverskridende virkninger (B10, D1c)

Husdyrbruget ligger forholdsvist langt fra den danske grænse og en vurdering af indvirkning på miljøet i en anden stat finder ansøger ikke relevant.

3.12 Påvirkning af jordarealer og jordbund (D1c)

Da stalde, gyllerør, forbeholder og gyllebeholdere er udført i tætte og stabile materialer, vurderes det, at der fra selve husdyrbruget ikke ved normal drift kan ske væsentlige direkte eller indirekte påvirkninger af jordarealer, jordbund eller vandforekomster.

Dyrkning af arealer herunder jordbehandling mm. varetages igennem de generelle regler. Der henvises til beskrivelsen af vandbesparende tiltag under afsnit 3.8.6.

Affald og reststoffer opbevares, så der ikke er risiko for forurening af jord og grundvand.

Tømning af gyllebeholder og spalter foregår med sugeskran. Opbevaring af rengøringsmidler og lignede sker forsvarligt enten på fast gulv uden afløb eller i rum med afløb til gyllesystemet. Håndtering af olie sker på fast bund med mulighed for opsamling af spild.

Samlet vurderes det, at produktionen sker på forsvarlig vis, hvor risikoen for forurening af jord og grundvand er minimal.

3.13 Andet om befolkningen og menneskers sundhed (D1c)

Risikoen ved MRSA eller antibiotikaresistens håndteres af generelle veterinærregler i fødevarestyrelsens regi. Det vurderes, at der ikke er nogen særlige forhold på husdyrbruget på Bedstedvej 16 eller beliggenheden i forhold til naboer der gør, at der i forbindelse med miljøgodkendelsen skal stilles særlige vilkår i forhold til menneskers sundhed.

3.14 Alternative løsninger (D1c)

Der er ikke afsøgt alternative placeringer, da udvidelsen foregår i eksisterende staldanlæg.

3.15 Samspillet mellem faktorer jf. § 4 stk. 6 nr. 5

Ifølge bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug skal der oplyses om væsentlige direkte eller indirekte virkninger som følge af et samspil mellem to, flere eller alle faktorerne:

- 1) befolkningen og menneskers sundhed,
- 2) biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur samt bilag IV-arter,
- 3) jordarealer, jordbund, vand, luft og klima,
- 4) materielle goder, kulturarv og landskabet

De enkelte faktorer er beskrevet i de foregående afsnit.

Det vurderes, at der ved samspil mellem de oplyste faktorer ikke kan opstå væsentlige direkte eller indirekte virkninger som er større end de virkninger, som er beskrevet under de enkelte punkter 1-4.

3.16 Sårbarhed i forhold til risici for større ulykker mv. jf. § 4 stk. 6 nr. 6

Ifølge bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug skal der oplyses om væsentlige direkte eller indirekte virkninger som følge af sårbarhed i forhold til risici for større ulykker eller katastrofer som følge af faktorerne efter nr. 1-5:

- 1) befolkningen og menneskers sundhed,

2) biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur samt bilag IV-arter,

3) jordarealer, jordbund, vand, luft og klima,

4) materielle goder, kulturarv og landskabet,

5) samspillet mellem to, flere eller alle faktorer efter nr. 1-4

Det vurderes at risici for større ulykker eller katastrofer på et husdyrbrug med den nuværende og ansøgte placering vil være udslip af gylle fra gyllebeholdere, fx i forbindelse med overpumpning, brud på gyllebeholder eller lignende. I husdyrbrugets beredskabsplan er der en instruks for, hvordan en sådanne situationer skal håndteres.

I beredskabsplanen er også instrukser i forbindelse med brand samt udslip af olie, kemikalier eller lignende.

3.17 Oplysninger om konsulenten

Louise H. Riemann, cand. scient. landskabsforvaltning

Tlf.: 73642915 og e-mail: lhr@lhn.dk

Miljø- og naturrådgiver siden 2008 hos:

LHN, Industriparken 1, 6360 Tinglev

CVR-nr. 16342718

4 Konklusion

Ud fra de forhold der ligger til grund for beregningerne samt indretning og drift af ejendommen, vurderes det, at projektet kan gennemføres uden væsentlige virkninger på miljøer, herunder påvirkning af naboer og de landskabelige, naturmæssige og kulturhistoriske værdier i området.

Ejendommen overholder alle afstandskrav i husdyrlovens § 6 og § 8.

Der er lavet beregninger til kategori 1, 2 og 3 natur samt den nærmeste § 3 natur uden for kategori 1, 2 og 3. Ud fra beregningerne vurderes det, at den ansøgte udvidelse ikke vil have væsentligt indvirkning på den omkringliggende natur, da alle beregninger viser, at de overholder de beskyttelsesgrænser der er sat i gældende lovgivning.

Derudover er der også taget stilling til bilag IV arter. På baggrund af kommunens tidligere vurdering i området, vurderes det fortsat, at produktionen på ejendommen ikke vil have negativ indflydelse på ovennævnte arter, da der ikke ændres på vandhuller, fortidsminder, sten- og jorddiger eller andre potentielle levesteder for padder eller krybdyr. Der fjernes ikke gamle bygninger og fældes ikke store træer, der kunne være levested for flagermus. Der sker med andre ord ikke fysiske ændringer i forbindelse med projektet, der kan være til skade for bilag IV-arter eller andre fredede eller rødlistede arter.

Beregningerne viser, at hverken natur beskyttet efter danske nationale regler eller efter EU regler, vil modtage mere ammoniak end de grænser, der er sat herfor i lovgivningen.

Ejendommen overholder også alle krav ift. implementering af de bedste teknikker i staldanlæg, håndtering af gylle, affald, skadedyrsbekæmpelse mm.

Lugtberegningen viser, at lovens minimumskrav til afstande til nærmeste beboelser inden for samlet bebyggelse, byzone samt enkelt bolig er overholdt, idet den korrigerede geneafstand er kortere end afstanden mellem staldanlæg og hhv. byzone, samlet bebyggelse og nærmeste nabo uden landbrugsplig.

Tønder Kommune kan ved fastsættelse af normale driftsvilkår for ejendommen fastholde husdyrbruget på de ansøgte tiltag, samt opsætte vilkår for indgreb såfremt husdyrbruget mod forventning medfører forøgede genere for omgivelserne.

Når det gøres som foreslået, er det ansøgers vurdering, at projektet ikke vil indebære væsentlige virkninger på miljøet. Da det ansøgte projekt lever op til følgende:

- Overholder alle beskyttelsesniveauer for ammoniak og lugt til samlet bebyggelse. Der søges dispensation for lugtgrænsen til nærmeste nabo.
- Anvendelse af de bedste teknikker
- Ikke påvirker Natura 2000 væsentligt
- Ikke vil have indflydelse på planter eller dyr omfattet af bilag IV, artsfredning eller rødlistet
- Ikke vil have væsentlig virkning på de landskabelige værdier.

5 Bilag

5.1 Situationsplan

5.2 Afløbsplan

5.3 Staldskitse med produktionsarealer _Stald 1

5.4 Staldskitse med produktionsarealer _Stald 2

5.5 Staldskitse med produktionsarealer_ Stald 3

5.6 Staldtegninger med produktionsarealer, før/efter _Stald 4

5.7 Staldtegninger med produktionsarealer _Stald 5

5.8 Staldtegninger med produktionsarealer _ Stald 7

5.9 Fuldmagt